

Economisch Actieplan “De kloppende economie”

Team Ruimtelijk beleid & Projecten
18 maart 2015

Economisch Actieplan “de kloppende economie”

Inhoudsopgave:

1. Waarom een actieprogramma Economie ?
2. Hoe is het actieprogramma tot stand gekomen?
3. Onze gezamenlijke missie
4. Het economisch speelveld en onze regionale partners
5. Trends en ontwikkelingen: onze uitdagingen
6. Economisch Actieprogramma

Bijlagen:

- verslag Economisch café – 29 januari 2015
- samenwerkingsagenda economie U10
- samenwerkingsagenda Groene Hart
- informatie EBU
- bewijs van goede dienst

1. Waarom een actieprogramma Economie?

Ontwikkelingen in de economie hebben invloed op onze welvaart. Het hebben van werk, voldoende inkomen en een goed toekomstperspectief bepalen in hoge mate hoe tevreden en gelukkig mensen zijn. Ook draagt de lokale economie bij aan de samenleving door sponsoring van het verenigingsleven, evenementen en gemeenschapsactiviteiten. En ten slotte zorgen voorzieningen als winkels, horeca en recreatie voor een aantrekkelijke leefomgeving.

Een sterke economie is niet alleen nodig voor bedrijven, het is ook belangrijk voor het welzijn van mensen. Het streven is een sterke gemeente Woerden waar mensen prettig wonen, werken en recreëren, waar verantwoord ondernemerschap kan bloeien, het milieu wordt gerespecteerd en de economie tegen een stootje kan in economisch moeilijker tijden.

Er is sprake van trends en ontwikkelingen die de economie van Woerden raken en die om initiatieven en (re)acties vragen. Daarover gaat dit actieplan Economie.

Tabel: Sectorale verdeling Woerdense economie (2014)

	Werkgelegenheid (%)	Bedrijven (%)
Landbouw	3,0	6,2
Industrie	9,2	4,6
Bouwnijverheid	7,2	10,7
Handel	22,1	18,6
Vervoer en opslag	8,8	6,7
Horeca	2,5	2,5
Financiële diensten	1,7	0,9
Zakelijke diensten	14,6	26,5
Onderwijs	3,3	4,2
Zorg	15,3	9,7
Cultuur, sport en recreatie	1,7	3,6
Overige dienstverlening	4,7	5,4
Totaal	100%	100%

Bron: PAR

Zoals het plaatje van de sectorverdeling in Woerden duidelijk maakt is er niet één duidelijk aanwijsbare sector waarmee Woerden zich onderscheidt. Of anders gezegd, de identiteit van de Woerdense economie is niet onderscheidend en niet scherp gemarkeerd. Er zijn wel kansen om Woerden met een meer eigen identiteit te gaan profileren.

2. Hoe is het actieprogramma tot stand gekomen?

De economische ontwikkeling van Woerden is een gezamenlijke opgave van overheid, ondernemers, onderwijs en onderzoek. Versterking van de economische positie van Woerden realiseren we samen met onze partners.

Het voorliggende economisch actieplan is opgesteld vanuit de onder 1. benadrukte belangen en als nadrukkelijke wens van de gemeenteraad om de inzet van middelen te onderbouwen. De vertegenwoordigers van het bedrijfsleven hebben de gelegenheid gekregen om aandachts- en speerpunten vanuit hun perspectief aan te reiken. Dat zijn onder meer de Ondernemerskring Woerden (OKW), Ondernemend Harmelen, Ondernemersvereniging Kamerik, Ondernemersvereniging Zegveld en Zoom (ondernemersvereniging voor zzp'ers).

Op 29 januari 2015 is een begin gemaakt om met de vertegenwoordigers van de hiervoor genoemde gremia tijdens het "Economisch café" geïnventariseerd op welke zaken gezamenlijk moet worden ingezet om de economische positie van Woerden te versterken (zie bijlage voor verslag).

Tevens is daaruit een aantal acties voortgekomen, die door de ondernemersverenigingen zelf worden opgepakt. Deze samenwerking wordt de komende tijd geïntensiveerd en gebruikt om de economische agenda samen actueel te houden, en realisatie te monitoren.

3. Onze gezamenlijke missie

Onze gezamenlijke missie ten aanzien van de Woerdense economie is het creëren van omstandigheden waarbij bedrijven die duurzame (toekomstvast) werkgelegenheid bieden en bijdragen aan de gewenste leefomgeving zich graag in Woerden vestigen of hun bedrijvigheid in Woerden laten doorgroeien.

Economische beleidsdoelen:

- Het onderhouden en verbeteren van het ondernemersklimaat en een goede voorzieningestructuur: bereikbaarheid, infrastructuur, gemeentelijke dienstverlening, veiligheid, duurzaamheid, winkelstructuur, kantoren -en bedrijventerreinen

Sociale beleidsdoelen:

- Stimuleren van (de geschiktheid voor) de inzet van burgers op de arbeidsmarkt (Ferm-Werk, Onderwijs en arbeidsmarkt)

Woerden wil zich kwalificeren met een duurzame, toekomstbestendige economische structuur. De rol van de gemeente is hierbij verbindend, faciliterend en stimulerend.

Co-creatie is het sleutelwoord.

4. Het economisch speelveld en onze regionale partners

Deze lokale economie is feitelijk tweeledig. Hij staat met het ene been op 4 km² in stedelijk gebied met ca. 90% van het economisch potentieel en met het andere been op 76 km² in de groene gebieden met ca. 5% van het economisch potentieel. Een restpercentage komt diffuus uit de regio.

De Woerdense economie kan dus niet los gezien worden van zijn plek in die regio. Woerden is geen eiland en er is een directe relatie met de regio.

Woerden maakt als gemeente deel uit van de U10. In U10 hebben de 10 Utrechtse gemeenten (Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vianen, Woerden en Zeist) besloten om op een aantal terreinen de handen meer ineen te slaan, ook op het gebied van economie (zie bijlage voor de samenwerkingsagenda). Daarnaast werkt de gemeente samen in een soort Groene Hartdriehoek met Alphen-Gouda-Bodegraven-Reeuwijk (zie bijlage voor de samenwerkingsagenda). Op provinciaal niveau is er ook nog het economisch samenwerkingsverband Economic Board Utrecht (EBU) (zie bijlage voor meer informatie).

We komen in het kader van de regionale samenwerking nog terug met een voorstel.

5. Trends en ontwikkelingen: onze uitdagingen

Er zijn trends en ontwikkelingen op het ruimtelijk economisch vlak, die invloed hebben op de ontwikkelingen van de economie van Woerden.

- De kantorenmarkt heeft te maken met conjuncturele problemen, die de komende jaren in belang afnemen, maar daaronder liggend zijn structurele veranderingen. Dan gaat het om de invloed van het nieuwe werken en een terugkeer naar oude volumes zal zich niet voordoen.
- Voor bedrijventerreinen ligt er een specifieke problematiek. Hier kunnen en zullen naar onze stellige overtuiging tekorten ontstaan in relatie tot de lokale behoefte. Enerzijds ligt er een uitdaging/opgave om de kwaliteit van de terreinen te behouden en anderzijds te zorgen voor voldoende ruimte voor groei van reeds gevestigde ondernemers. Hierbij refereren we aan de nog lopende discussie rond de benodigde en door de provincie toegezegde (en nog steeds niet gehonoreerde) schuifruimte voor herstructurering.
- De vergrijzing en ontgroening zullen invloed hebben op Woerden, wat vraagt om een tijdige anticipatie.
- Daarnaast noemen we de detailhandel die moet en kan inspelen op de veranderende samenstelling van de bevolking. De detailhandel heeft ook met structurele aanpassingen te maken door de groei van aankopen via internet. Er liggen kansen om meer op beleving in te zetten en zo een brug te slaan met recreatie en toerisme.
- Voor de economische groei is de kwaliteit van de beroepsbevolking van wezenlijk belang. De gemeente, onderwijsinstellingen en het lokale bedrijfsleven kunnen meer samenwerken om de beroepsbevolking kennis en kunde voor de toekomst mee te geven.

Deze trends en ontwikkelingen vragen om acties. In paragraaf 6 wordt uiteengezet op welke wijze Woerden hierop in wil spelen.

6. Economisch Actieprogramma “De kloppende economie”

Ons economisch actieprogramma is opgebouwd rondom de volgende doelstellingen:

1. Een vitale kantorenmarkt
2. Een vitale arbeidsmarkt
3. Een vitale binnenstad
4. Verbreding van de economische structuur
5. Verbeteren van het vestigingsklimaat van bedrijven
6. Goede gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers
7. Positionering binnen regionale samenwerkingsverbanden
8. Monitoring economie

1. Doelstelling : Een vitale kantorenmarkt in Woerden.

Probleem:

Woerden heeft te maken met een forse voorraad aan kantoorruimte. Bijna 80% van het Woerdense kantorenareaal is op Middelland geconcentreerd. De overige 20%, die veelal kleinschalige eenheden omvat, ligt verspreid over de andere terreinen. Op dit moment staat circa 16% van de kantoorruimte leeg.. Dit is een licht-dalende trend, waarmee tevens de focus komt te liggen op het segment waar we langdurige leegstand waarnemen, een leegstand die niet of nauwelijks te transformeren is. Deze panden zijn ook bij een aantrekkende economie niet meer interessant voor de kantorenmarkt. De gemeente is geen eigenaar van de kantoorpanden, maar denkt wel actief mee.

In Woerden is al veel gerealiseerd om dit specifieke probleem aan te pakken. De belangrijkste mogelijkheden die we hebben om leegstand van kantoorpanden te beïnvloeden zijn soepele vergunningverlening, flexibele bestemmingsplannen en geen nieuwe kantoorlocaties meer aanwijzen. Ook in regionaal verband (met U10 gemeenten) heeft Woerden hier afspraken over gemaakt.

Flexibele bestemmingsplannen maken alternatieve invullingen van kantoorpanden mogelijk en daarmee zijn en worden eigenaren uitgedaagd om met hun creativiteit tot invullingen te komen.

“Aan ons zal het niet liggen” zeggen we regelmatig, maar uiteraard wel met een paar spelregels en kaders. Als voorbeeld noemen we de externe veiligheid en geluidzone van de spoorlijn die tot beperkingen leidt, maar tegelijk onderzoeken we of de richtlijnen met betrekking tot die externe veiligheid kunnen interpreteren en duiden en of daar op lokaal niveau minder krampachtig mee zouden kunnen omgaan.

Met name op Middelland-Noord heeft dit geresulteerd in enkele kleine initiatieven (multifunctionele gebouwen, flexplekken en vergaderconcepten), waardoor de leegstand in Woerden iets dalende is, maar zoals gezegd, voor een belangrijk deel van het vastgoed wordt dit (nog) niet opgelost. Dat vraagt om een andere aanpak.

Acties:

- Deelname Pilot stedelijke herverkaveling en mede daaruit met de eigenaren ontwikkelen van een gebiedsperspectief Middelland
- Opzetten kantorenloods

Deelname pilot stedelijke herverkaveling – ontwikkelen gebiedsperspectief

Op initiatief van het Ministerie van EZ (via de DLG) en het Kadaster is Woerden momenteel pilotgemeente om te bekijken of er met het middel van stedelijke herverkaveling iets kan worden gedaan aan de forse kantorenleegstand in Middelland. Met een aantal stakeholders uit het gebied is een eerste workshop gehouden en binnenkort wordt dat voortgezet met een bredere sessie met meer eigenaren van leegstaande panden in het hele gebied Middelland.

In vergelijking met herverkavelingen in het landelijk gebied is het doel om te verkennen of eigenaren op vrijwillige basis bereid zijn eigendommen in te brengen, te clusteren, te herpositioneren om zo bepaalde delen van het gebied te kunnen herontwikkelen. Daarbij hoort ook een gebiedsperspectief, waarmee richting kan worden gegeven aan een mogelijke herontwikkeling en daarom participeert ook de gemeente in dit traject. Dit gebiedsperspectief zal niet op de traditionele wijze ontstaan, dat wil zeggen dat de gemeente voor haar rekening een structuurplan maakt en dat via procedures, inspraak etc. gaat vaststellen, maar bottom-up als product vanuit de workshops en sessies met eigenaren.

Anders gezegd: wat zijn voor hen de programmatische randvoorwaarden om hun eigendommen of de inbreng daarvan weer rendabel te maken of te herpositioneren en wat vervolgens weer leidt tot groei van de werkgelegenheid en dynamiek in een gebied.

Middelland is in de jaren 80 en 90 van de vorige eeuw ontwikkeld zonder sterke identiteit. Clusters van gebouwen, met één dominante functie in een setting waar autobereikbaarheid de openbare ruimte domineert. Een grote variëteit aan functies en bestemmingen van distributie tot gezondheidszorg en dienstverlening. Elk met hun eigen perceelsgebonden identiteit en behoeften.

Ondernemers en werknemers verlangen inmiddels meer dan dat. Ze willen een aantrekkelijke werkomgeving, een verbinding met zakelijke partners in de buurt en meer levendigheid.

De lopende initiatieven en de ideeën en kansen voor (door)ontwikkeling van Middelland op lange termijn leggen een basis als wervend perspectief: wat is het 'verhaal' van Middelland. Vanuit de bestaande identiteit van het gebied en vanuit dit perspectief, komen tot een helder profiel en een marketingstrategie. Deze beide ingrediënten zorgen ervoor dat zowel bij de partijen binnen het gebied als daarbuiten nieuwe energie ontstaat en de investeringen gedaan gaan worden.

Opzetten kantorenloods

De provincie is met de gemeenten waarin een substantiële kantorenleegstand is een project gestart, waarin is opgenomen dat die gemeenten, in navolging van enkele grote steden, een functie inrichten die als "kantorenloods" wordt gedefinieerd. Eén of enkele medewerkers krijgen als het ware dat stempel opgedrukt en loodsen zo eigenaren, huurders van panden naar een nieuwe invulling of een herontwikkeling. De gemeente Woerden moet nog een keuze maken in de bemensing van de kantorenloods.

Inmiddels zijn er enkele bijeenkomsten geweest met ervaringsdeskundigen en onder begeleiding van een adviesbureau dat door de provincie is aangetrokken.

Om deze rol goed te kunnen invullen zal formatieruimte moeten worden vrijgemaakt.

Effecten op de arbeidsmarkt/economie

De ambitie van deze doelstelling is om de kantorenleegstand in 5 jaar tijd te reduceren naar een goed functionerende kantorenmarkt (circa 10% leegstand) of zelfs frictieniveau (5%). Dat levert de gemeente dan extra OZB inkomsten op (Dit is een cumulatief bedrag van jaarlijks €2.500 - 5.000, na 5 jaar resulterend in € 22.500 - 35.000).

Daarnaast zorgen ingevulde m2* kantoren voor 1.100 -2.200 arbeidsplaatsen.

*) Uitgaande van een gemiddeld gebruik per kantoormedewerker van 10 m2

2. Doelstelling: Een vitale arbeidsmarkt

Probleem:

De beschikbaarheid van voldoende goed gekwalificeerd personeel als ook voldoende arbeidsorganisaties/werkgevers die toegerust zijn om in een nieuwe arbeidsmarkt te opereren zijn belangrijke voorwaarden om een vitale en flexibele arbeidsmarkt te laten en ontstaan en te behouden. Bedrijven moeten ruimte en kennis hebben om te kunnen innoveren en excelleren. Een samenleving moet voldoende koopkracht houden om de (lokale) economie draaiend te houden. Een arbeidsmarkt waar vraag en aanbod goed aansluiten maakt een gemeente aantrekkelijk voor werknemers en werkgevers, bevordert de economische ontwikkeling en vergroot de concurrentiekracht en biedt ook voor potentiële inwoners een interessante optie om je hier te vestigen – zowel qua infrastructuur (winkels, scholen, werkgelegenheid, inrichting van de stad) als qua klimaat.

Vanuit ondernemers als vanuit werkzoekenden – jong en oud - wordt aangegeven dat er nu sprake is van een mismatch tussen vraag en aanbod.

Acties:

- Centrum voor innovatief Vakmanschap – Smart Technology
- Uitbouw “Woerden werkt”
- Opzet Kaasacademie

Centrum voor innovatief Vakmanschap – Smart Technology

28 Januari jl. heeft de gemeente Woerden een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met het ID College voor het aanvragen van subsidie uit het Regionaal Investeringsfonds MBO. Deze subsidie wordt aangevraagd voor het ontwikkelen van een Centrum voor innovatief Vakmanschap op het gebied van Smart Technology (CiV – ST). Het doel van het CiV – ST is een betere aansluiting van het MBO-techniekonderwijs op de arbeidsmarkt. Met de metaalverwerkende bedrijven zijn we in overleg over de mogelijkheden van een ‘las-academie’.

Samen met het lokale bedrijfsleven in Woerden, het Woerdens Techniek Talent (WTT) en de 2 MBO's (specifiek het ID College) zijn wij al bezig met het ontwikkelen van een specifieke bedrijfsopleiding MBO Elektronica. Het lokale bedrijfsleven heeft aangegeven hier behoefte aan te hebben voor de ontwikkeling van techniek en economie in de toekomst. De ontwikkeling van deze opleiding gaat onder de vlag van het CiV – ST plaatsvinden, waarmee de opleiding haalbaar is.

Uitbouw Woerden werkt

Onder de noemer Woerden Werkt! ontplooiën bedrijven, organisaties, onderwijsinstellingen en gemeente Woerden nieuwe initiatieven met als doel het versterken van de Woerdense economie. Met elkaar maken ze gebruik van **de winst van samenwerken!** De gemeente vervult hierin een belangrijke initiërende, verbindende en faciliterende rol.

In december 2013 is gestart met Woerden Werkt! en inmiddels acht concrete initiatieven verder. Er zitten al weer nieuwe initiatieven in de pijpleiding. De energie van de samenleving (ondernemers, onderwijs en inwoners) wordt gebruikt om de economie een sterke impuls te geven. Woerden Werkt! is een manier die past bij de netwerkgedachte en de participerende samenleving. Gemeenten in de regio hebben interesse getoond in Woerden Werkt! In Montfoort wordt gestart met het eerste initiatief: de open dag ‘Kom binnen bij bedrijven’ onder de noemer “Montfoort Werkt!”. Ook de gemeente Alphen en op termijn Gouda gaan van start.

Meerwaarde

De verschillende initiatieven die ontplooid worden onder Woerden Werkt! zorgen voor een impuls voor de economie en arbeidsmarkt in Woerden. Eén van de initiatieven is de open dag ‘Kom binnen bij bedrijven’ die op 5 maart 2015 voor de tweede keer heeft plaatsgevonden. Op deze dag hebben bijna 75 bedrijven uit gemeente Woerden hun deuren opengezet om in contact te komen met inwoners uit gemeente Woerden die een baan, stageplek, leerwerkplek, werkervaringsplaats en vrijwilligerswerk zoeken/zochten. Op deze dag werden ruim 50 concrete vacatures aangeboden. Dit aantal staat garant voor 50 nieuwe arbeidsplaatsen. Daarnaast werden ook andere plekken aangeboden die de kansen voor de economie en arbeidsmarkt vergroot.

Voor de andere initiatieven geldt ook dat het succes op de arbeidsmarkt vergoot wordt, wat leidt tot een meerwaarde voor de economie van Woerden. De kosten zijn weinig en wegen in positieve zin niet op tegen de meerwaarde. De meerwaarde ligt vele malen hoger. Doordat de samenwerking opgezocht wordt, is er ook sprake van draagvlak. Ferm Werk en UWV plukken hier ook de vruchten van.

Concreet

- Additioneel meer dan 50 arbeidsplaatsen.
- Kansen inwoners vergroten op de arbeidsmarkt.
- Verkleinen kans inwoners op een uitkerings- en bijstandssituatie.
- Maximale jaarlijkse bijdrage € 40.000 (voor initiëren, faciliteren en verbinden partijen en initiatieven).

Opzet Kaasacademie

De kaasacademie is één van de initiatieven die onder het programma Woerden Werkt! ontplooid wordt. Op 4 maart 2014 is er intentieverklaring ondertekend met de volgende partijen: gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda en Woerden, Zijerveld Food B.V., Rabobank Rijn en Veenstroom en SVO Vakopleiding Food. Met het ondertekenen van deze intentieverklaring hebben deze partijen gezamenlijk de intentie uitgesproken om een Kaasacademie en complementair daar aan een innovatie- en kenniscentrum voor kaas te ontwikkelen. Het onderwijs, recreatie- en toerisme maken daar een belangrijk onderdeel van uit.

Naar aanleiding van deze intentieovereenkomst zijn de genoemde gemeenten samen met oud-kaasondernemer Jos van Riet als inspirator aan de slag gegaan met het begin van de ontwikkeling van de kaasacademie. Dit heeft geresulteerd in een eerste leergang met leerlingen van de praktijkschool, het Futura College, in Woerden. Deze leergang kan de komende jaren uitgebreid worden naar MBO en wellicht HBO en WO niveau.

Naast de partijen die de intentieovereenkomst hebben ondertekend hebben andere kaasbedrijven uit de regio aangegeven leerwerkplekken ter beschikking te stellen. Bij elkaar vertegenwoordigen deze bedrijven ruim 15 plekken. Dit zijn additionele plekken. Hiermee wordt een nieuwe en duurzame instroom gecreëerd, waarmee de kansen voor studenten van de kaasacademie op de arbeidsmarkt vergroot worden. De kaasacademie biedt daarmee nieuwe kansen voor deze studenten om succesvol te zijn op de arbeidsmarkt. Het risico dat deze studenten in een uitkeringssituatie terecht komen wordt daarmee verkleind.

Effecten op de arbeidsmarkt

- Additioneel 15 leerwerkplekken.
- Kansen jongeren vergroten op de arbeidsmarkt.
- Verkleinen kans jongeren op een bijstandssituatie.
- Bijdrage gemeente eerste jaar: € 50.000 (kosten adviseur, bijdrage ontwikkelen leergang en promotie).
- Als de kaasacademie staat, is de bijdrage van de gemeente € 0,-.

3. Doelstelling: Een vitale binnenstad: de binnenstad aantrekkelijk houden voor ondernemers en consumenten. Consumenten aantrekken en langer laten verblijven in de binnenstad zodat zij ook meer uitgaven doen.

Probleem:

De consument koopt tegenwoordig op een andere manier. Men verlangt gemak, service en kwaliteit. Consumenten willen ook iets beleven in de stad en elkaar ontmoeten.

Om goed in te blijven spelen op de landelijke trends en plaatselijke ontwikkelingen heeft de gemeenteraad de notitie 'De kloppende binnenstad' in november 2014 vastgesteld. Ook zijn nieuwe beleidsregels vastgesteld voor de horeca.

Acties:

- Vervolg geven aan de notitie "De kloppende binnenstad"
- Verdiepingsslag door toepassing van Experience Economy
- Detailhandelsstructuurvisie en regionale afstemming

vervolg geven aan de notitie "de kloppende binnenstad".

De notitie 'De kloppende binnenstad' bevat maatregelen die, door gezamenlijk optrekken met partners, zorgen voor een kloppende binnenstad. Het gaat dan om een geheel van maatregelen die de stad aantrekkelijk houden met een kernwinkelgebied dat compact en compleet is.

Meest belangrijke acties – waar nog geen budget voor beschikbaar is – zijn:

Compacte binnenstad

Om de binnenstad compact, compleet en aantrekkelijk te houden voor beleving en gemak is het nodig om over te gaan tot:

- actief bestemmingen wijzigen – winkelbestemmingen buiten kernwinkelgebied omzetten naar andere bestemmingen
- relocatie – winkels buiten kernwinkelgebied faciliteren in verplaatsing; winkels die bereikbaar moeten zijn voor consumenten met de auto faciliteren in verplaatsing naar die straten waar dat mogelijk is.
- Herverkaveling en/of herbestemming leegstaande winkels

Experience economy

We leven in een belevingseconomie. Dat betekent dat niet alleen het product belangrijk is maar dat klanten aan producten en diensten een uitgesproken positief gevoel willen overhouden. Ze willen iets beleven, ze willen ergens bij horen en iets ervaren. Niet zozeer een product, een dienst, of onderneming staat centraal, maar een met een product dienst of onderneming geassocieerde beleving of ervaring. Waarde-creaties en co-creaties voor de binnenstad van Woerden is de toekomst voor de binnenstad. Om de binnenstad van Woerden echt te versterken en te positioneren is het belangrijk om vanuit één totaal concept/merk te denken en te handelen.

Vereniging Stadshart en de gemeente Woerden gaan hier samen op inzetten en doen een voorstel in het kader van de begroting 2016.

Detailhandelstructuurvisie en regionale afstemming

De detailhandelsstructuurvisie Woerden dateert van 2009 en geeft een doorkijk naar 2015.

In de afgelopen jaren is er veel veranderd op het gebied van retail. De gemeenteraad heeft ingestemd met de nota 'De kloppende binnenstad' en het richten op een compacte binnenstad.

In een geactualiseerde detailhandelsstructuurvisie wordt ook gekeken naar de voorzieningen in de kernen en de wijkcentra. Wat zijn de kansen en bedreigingen?

In regionaal verband (U10) aanpak detailhandel: De huidige situatie in de detailhandel en de verwachte marktontwikkelingen t.a.v. nieuwe ontwikkelingen vragen nadrukkelijk om regionale samenwerking en afstemming. Bijvoorbeeld ten aanzien van het al dan niet meewerken aan outletcentra, afhaalallocaties voor internetbestellingen, grote discountformules, e.d.. Zo kan een grote outletstore aan de rand van een naburige gemeente de economie van een historische binnenstad op enkele kilometers afstand behoorlijk verstoren.

Insteek zal dan ook moeten zijn dat in regionaal verband afspraken worden gemaakt, die ervoor zorgen dat de verschillende winkelgebieden in de regio elkaar versterken en kansen kunnen benutten. Hier wordt in U-10-verband een gezamenlijk plan van aanpak voor opgesteld.

Een florerende detailhandel draagt namelijk bij aan lokale werkgelegenheid en een optimaal voorzieningenniveau waardoor de regio aantrekkelijk blijft om te wonen en te werken.

Op basis van hetgeen in U10 verband wordt afgesproken leidt dit mogelijk tot een aanpassing van de detailhandelsstructuurvisie. Op dit aspect komen we in een later stadium terug met een voorstel t.a.v regionale samenwerking.

Effecten op de arbeidsmarkt/ economie:

Dit heeft niet direct invloed op de arbeidsmarkt, maar biedt meer kansen voor het behoud van de vitaliteit van de binnenstad.

4. Doelstelling: Verbreding van de economische structuur/ promotie Woerden als vestigingsplaats voor branche- en belangenorganisaties

Probleem:

In de regionale U-10-afstemming streeft Woerden er naar dat er wordt nagedacht over de economische profilering van de satellietgemeenten om de stad Utrecht heen. Woerden pleit voor een actieve ontwikkeling van de regionale verscheidenheid en onderscheidt zich als vestigingsplaats voor branche- en belangenorganisaties.

Acties:

- Promotie Woerden als vestigingsplaats voor branche- en belangenorganisaties
- Profilering Woerden op de Provada

Promotie Woerden als vestigingsplaats voor branche- en belangenorganisaties

In Woerden zijn circa 50 belangenorganisaties gevestigd. Dit is een groot aantal voor de omvang die Woerden heeft. Uit een brainstormsessie die in juli 2013 heeft plaatsgevonden met een aantal organisaties en ondernemers kwam naar voren dat Woerden als (onverwacht) prettig vestigingsplaats wordt beschouwd. Dit komt onder andere door de bereikbaarheid, de gunstige ligging en het goede serviceniveau dat Woerden te bieden heeft. Woerden zou zich kunnen onderscheiden en versterken door meer branche- en belangenorganisaties aan Woerden te binden. Gemeente, vastgoedeigenaren en ondernemers uit Woerden zijn hierin een belangrijke speler.

Samen met een aantal ondernemers en (momenteel nog) één vastgoedeigenaar is gewerkt aan een concept plan om het aantal branche- en belangenorganisaties in Woerden te versterken. Voorstel is om gemiddeld 3 branche- en belangenorganisaties per jaar in Woerden te versterken.

Meer branche- en belangenorganisaties zorgt voor een economische impuls. Tegelijkertijd betekent het een vermindering van de kantorenleegstand. Verwacht wordt dat elke branche- en belangenorganisatie 5 arbeidsplaatsen meeneemt, waarvan er één persoon uit Woerden wordt aangetrokken. Als een organisatie hier langer gevestigd is, zullen dit er meer worden.

Concreet

- 3 belangenorganisaties per jaar
- 15 arbeidsplaatsen.
- Kansen inwoners vergroten op de arbeidsmarkt.

- Economische versterking van Woerden.
- Eenmalige bijdrage gemeente: € 30.000 (kosten acquireur, faciliteren en verbinden en promotie/communicatie)
- De acquireur verdient zichzelf weer terug uit creatie van arbeidsplaatsen. .
- De organisaties die naar Woerden komen worden aangesproken op Social Return on Investment.

Profilering Woerden op de Provada

De jaarlijkse Provada in de Amsterdam Rai is de grootste vastgoedbeurs voor professionals in de Benelux. Naast commerciële marktpartijen kunnen gemeenten en samenwerkingsverbanden c.q regio's zich daar profileren. Het gaat dan om b.v. vestigingsklimaat, grondposities, etc. Woerden heeft de afgelopen jaren geparticipeerd in een stand van BRU/U-10 en kan zich de komende jaren verder profileren b.v. als ideale stad voor branche- en belangenorganisaties en technisch (MBO)-onderwijs.

Effecten op de arbeidsmarkt/economie:

Deze investering levert direct 1 arbeidsplaats op (een acquireur). De komst van 1 of enkele brancheorganisaties zorgt door de jaren heen voor het genereren van arbeidsplaatsen vanuit Woerden. In eerste instantie bestaat het personeelsbestand bij verplaatsing van een belangenorganisatie richting Woerden voornamelijk uit werknemers van het herkomstgebied van de belangenorganisatie. Ervaringscijfers leren dat de komst van 1 organisatie gemiddeld 5 arbeidsplaatsen meeneemt, waarvan één persoon uit Woerden en dat op termijn 20% van de bezetting woonachtig is binnen de eigen gemeente. De ambitie is om 2 tot 3 belangenorganisaties per jaar aan te trekken. De organisaties die naar Woerden komen worden aangesproken op Social Return on Investment.

5. Doelstelling: Verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven

Probleem:

Huisvesting vormt een belangrijke succesfactor voor ondernemerschap. Voor (kennis)starters en kleine bedrijfjes lijkt er voldoende aanbod in Woerden, maar er is relatief weinig plek voor het gevestigde bedrijfsleven met een uitbreidingsbehoefte in het segment productie. De ruimte hiervoor is schaars. Herstructurering van bedrijventerreinen en upgradering van het vastgoed blijven daarom nodig. Naast ruimte om te ondernemen zijn ondernemers van mening dat het vestigingsklimaat ook een impuls krijgt door de aanleg van glasvezel.

Acties:

- herijking Regionaal convenant bedrijventerreinen regio Utrecht-west / programma Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Verordening
- Optimaliseren digitale bereikbaarheid
- Bedrijfsinvesteringszones (BIZ): evaluatie, voorbereidingen in het kader van de definitieve wet
- Bestaande bedrijventerreinen vergroenen en verduurzamen (zonnepanelen, oplaadpunten, elektrische auto's en greenwheelplekken): verkennen mogelijkheden/ pilot Putkop Harmelen.
- Businesscase Incubator

Herijking programma Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Verordening

In het regionaal convenant bedrijventerreinen regio Utrecht-West is afgesproken dat de partijen in Utrecht-west (gemeenten en provincie) twee jaar na vaststelling van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Verordening (d.w.z. 2015) met elkaar in gesprek gaan over aanvullende locaties.

Deze actualisering, waarbij ook de noodzaak van de nog steeds niet gevonden schuifruimte voor herstructurering een speerpunt is, staat het komende halfjaar op de rol. Met recente uitgifte van gronden voor bedrijfsbestemmingen in Barwoutswaarder en Breeveld heeft Woerden binnenstedelijk op enkele particuliere percelen na geen vierkante meter meer. Zoals eerder in dit actieplan opgemerkt zal dit de groei van vele Woerdense bedrijven gaan belemmeren, zeker als de economie macro gezien weer aantrekt. Dat maakt de noodzaak van herstructureren, schuiven, intensiveren zeer actueel.

Optimaliseren digitale bereikbaarheid

Om de digitale bereikbaarheid te optimaliseren wil de gemeente glasvezel faciliteren. In Middelland is dit al met succes gerealiseerd.

Gevestigde bedrijven profiteren van de communicatiemogelijkheden (zoals videoconferencing), betere thuiswerkmogelijkheden en meer mogelijkheden om het veiligheidsgevoel te waarborgen. Dit alles versterkt de concurrentiepositie van bedrijven en de aantrekkelijkheid van Woerden als vestigingsplaats.

Bij het bevorderen van de aanleg en gebruik van glasvezel is bundeling van vraag op werklocaties essentieel. Promotie van gebruik van glasvezel en bedrijven ondersteunen bij vraagbundeling is in dit verband een punt van actie.

Bedrijfsinvesteringszones

Van 2009 tot en met 2011 maakte de Experimentenwet bedrijveninvesteringszones het mogelijk dat ondernemers gezamenlijk investeren in een veilige en aantrekkelijke bedrijfsomgeving, waarbij alle ondernemers meebetalen. Het instrument dat hiervoor wordt ingezet is een gebiedsgerichte heffing die door de gemeente op verzoek van een (nader bepaalde) meerderheid van de ondernemers kan worden ingesteld.

Voor onze bedrijventerreinen Honthorst en Polanen is dit tot nu toe een succes gebleken, met dien verstande dat de afstemming van taken en werkzaamheden in het openbaar gebied, zowel van de zijde van de gemeente als van de ondernemers, nog aandacht vereisen. Kern van het succes is dat ondernemers meer verantwoordelijkheid krijgen en nemen voor het gebied waarin zij zijn gevestigd. Daarmee ontstaat een grotere betrokkenheid, meer efficiëntie in en waardering van het vastgoed en de omgeving..

Uit de evaluatie van deze experimentenwet is naar voren gekomen dat het opnieuw en permanent beschikbaar stellen van deze faciliteit gewenst is en is de experimentele wet omgezet in een permanente wet. Deze omzetting vereist een verdieping in de regelgeving, opstellen van een nieuwe verordening en faciliteren in de processen van draagvlakmeting. Het komende jaar zal dit van gemeentewege gefaciliteerd worden.

Businesscase Incubator

Vanuit Woerdens Techniek Talent (WTT) en de ondernemersverenigingen heeft de behoefte hieraan zich geopenbaard. Daarbij is gewenst een organisatie die een (incubatie)proces realiseert om versnelde groei van hoogwaardige starters naar succesvolle ondernemingen mogelijk te maken door de inzet van een geïntegreerd pakket diensten, zoals werkruimte, services, cultuur, coaching, netwerk, (toegang tot) kapitaal etc.

Effecten op de arbeidsmarkt/economie:

Met de inzet op deze doelstelling speelt de gemeente een belangrijke rol bij het behoud van bestaande levensvatbare bedrijven en hun werkgelegenheid.

Ter illustratie: Blue Print Automation (ontwerp en fabricage van verpakkingsmachines voor de food industrieën) heeft momenteel 90 werknemers en verwacht na bouw van haar nieuwe pand een forse uitbreiding van het aantal werknemers.

Revicon (fabricage van opslagtanks) verwacht na vestiging in een nieuw pand een groei van het aantal medewerkers van 130 naar 230.

Daarbij benadrukken we de belangen van Social Return on Investment door het streven naar arbeidsplaatsen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

6. Doelstelling: goede dienstverlening aan ondernemers

Probleem:

Vanuit de ondernemers is aangegeven dat er behoefte bestaat aan één-loket voor ondernemers.

Bedrijven, (startende) ondernemers en ZZP'ers moeten zich vooral bezig kunnen houden met ondernemen. Voor ondernemers moeten de randvoorwaarden hiervoor helder en makkelijk vindbaar en toepasbaar zijn. Noodzakelijke regelgeving moet dan ook klantvriendelijk worden opgesteld, waarbij de hiermee gepaard gaande administratieve lasten tot een minimum worden beperkt.

Het afgelopen halfjaar is door middel van enquêtes bij bedrijven en subsidie van het ministerie via het bureau KING van de VNG een onderzoek uitgevoerd onder de titel "Bewijs van goede dienst". Met scores op een aantal aandachtsvelden in de relatie overheid-bedrijf heeft de portefeuillehouder recent dit "bewijs van goede dienst" mogen ontvangen. Het spreekt voor zich dat daar ook aandachtspunten bij naar boven zijn gekomen en die zijn in een separaat actieplan aangeboden (als bijlage bijgevoegd).

Er zal inzet nodig zijn om de verbeteringen aan te sturen en meetbaar te maken, zodat te verbeteren onderdelen ook daadwerkelijk kunnen worden opgepakt en het binnen afzienbare tijd een volgend hoger niveau bereikt wordt.

Acties:

- Opzetten één organisatie, waarin ook de gemeente een volwaardige partners is
- 1,5 fte + werkbudget voor accountmanager bedrijven
- Uitvoeren actieplan "Bewijs van goede dienst"

Effecten op de arbeidsmarkt/economie:

Dit actiepunt leidt als zodanig tot een jaarlijks bijgestelde agenda met ondernemers en naast 1,5 ambtelijke arbeidsplaats niet tot extra arbeidsplaatsen.

7. Doelstelling: Positionering Woerden binnen regionale samenwerkingsverbanden

Zoals eerder gesteld kan de Woerdense economie niet los gezien worden van zijn plek in de regio. Samenwerkingsverbanden tussen bedrijfsleven, overheden en kennisinstellingen om tot structurele oplossingen te komen voor maatschappelijk opgaven (groen, gezond en slim) dragen bij aan innovatie en economische groei.

De meeste aandacht spitst zich momenteel toe op de samenwerkingen in U-10-verband en die in het Groene Hart. Met name de dynamiek rond de stedelijke economie rondom de stad Utrecht in U-10-verband krijgt de nodige aandacht. Er wordt door een extern bureau een regio-atlas opgesteld waarin de specifieke

kenmerken op ruimtelijk-economisch vlak van de U-10-gemeenten zichtbaar worden. Waarin onderscheiden de gemeenten zich en waarin werken ze samen of vormen ze (deel)verbanden. De ruimtelijke-economische koers is in dit verband ook van belang voor de aangekondigde actualisering voor de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en de herijking van het convenant bedrijventerreinen/herstructurering.

In Groene Hartverband wordt actief gezocht naar gezamenlijke belangen, versterking en uitwisseling van kennis. Woerden heeft daarvoor formatieruimte nodig om die van Alphen a/d Rijn en Gouda aan te vullen, teneinde zo een slagvaardig klein team te formeren om deze belangen verder uit te kristalliseren.

Acties:

- Deelname U-10 en EBU
- Deelname Groene Hart agenda

Effecten op de arbeidsmarkt/economie:

Economische ontwikkelingen gaan bestaande gemeentegrenzen te boven.

Bedrijven uit gemeente Woerden kunnen in de regionale samenwerkingsverbanden hun rol pakken.

Aanhaken bij regionale samenwerkingsverbanden leidt tot nieuwe arbeidsplaatsen in Woerden (door groei of nieuwe bedrijven van die bedrijven), maar belangrijker is dat bedrijven daardoor een sterkere marktpositie of concurrentiepositie innemen.

8. Doelstelling: Monitoring economie

Voor ontwikkeling en uitvoering van economisch beleid is actuele en goede informatie noodzakelijk. Vaak puur cijfers, vierkante meters, bezoekersaantallen, koopstromen, etc. Daarnaast is er behoefte aan objectieve marktinformatie die waardevrij/ geaggregeerd / wetenschappelijk / permanent toegankelijk is. Dit is te verkrijgen via allerlei, tegenwoordig meest digitale kanalen.

Zelf deze kennis up to date houden en delen is niet efficiënt. Dergelijke informatie kan beter gekocht worden in de markt. Daarbij kan gedacht worden aan winkelbestanden van Locatus, kantoorgegevens van BAK, werkgelegenheidscijfers van PAR.

Als olie tussen deze “harde” data door zijn persoonlijke contacten met eigenaren, economische instituten, brancheverenigingen, de Biz-besturen vaak zeer bruikbaar.

Een heel goed voorbeeld daarvan is onze lokale intermediair Retail vastgoed, de heer G. Kremers, die met zijn vele contacten in en voor de binnenstad een mooie rol vervult. Hij overlegt, signaleert, vraagt door en regelt contacten met bestuur en medewerkers in de volle breedte van de economie van de binnenstad.

Effecten op de arbeidsmarkt/economie:

Dit levert niets op t.a.v. de arbeidsmarkt, maar maakt wel hetgeen we doen meetbaar en toetsbaar, zowel in Woerden zelf, U10 en Groene Hart.

Tabel overzicht doelstellingen, actiepunten, kosten en de ingeschatte effecten op de arbeidsmarkt/economie:
(Uitgaande van € 80 per uur)

Doelstelling	Acties	Begroting		Toelichting effecten op de arbeidsmarkt / economie
		incidenteel	structureel	
1. Vitale kantorenmarkt	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen van een gebiedsperspectief Middelland • Deelname Pilot stedelijke herverkaveling • Kantorenloods <p><i>Ter vergelijking: het min. Van EZ heeft € 300.000,- beschikbaar gesteld voor de pilot "stedelijke herverkaveling", waarvan Woerden-Middelland één van de projecten is.</i></p>	€ 15.000 € 5.000 € 5.000		De ambitie van deze doelstelling is om de kantorenleegstand in 5 jaar tijd te reduceren naar een goed functionerende kantorenmarkt (circa 10% leegstand) of zelfs frictieniveau (5%). Dat levert de gemeente dan extra OZB inkomsten op (Dit is een cumulatief bedrag van jaarlijks €2.500 - 5.000, na 5 jaar resulterend in € 22.500 - 35.000). Daarnaast zorgen ingevulde m2* kantoren voor 1.100 -2.200 arbeidsplaatsen. *) Uitgaande van een gemiddeld gebruik per kantoormedewerker van 10 m2
2. Vitale arbeidsmarkt	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbouw Woerden werkt • Centrum voor innovatief Vakmanschap – Smart Technology • Kaasacademie 	€ 40.000 € 60.000 € 50.000	€ 40.000	Met deze initiatieven worden de kansen van inwoners op de arbeidsmarkt vergroot en inwoners met een uitkering- en bijstandssituatie verkleind. Additioneel levert het (meer dan) 50 arbeidsplaatsen op. Met dit initiatief worden de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt vergroot en de kansen op jongeren in een bijstandssituatie verkleind. Additioneel levert het 15 leerwerkplekken. Dit is mede realisatie van participatie.
3. Vitale binnenstad	<ul style="list-style-type: none"> • Vervolg geven aan de notitie "de kloppende binnenstad" - Actief wijzigen bestemmingen 	Stelpost per adres € 5.000 a 6.000 € 20.000,-	€ 20.000,-	Dit heeft niet direct invloed op de arbeidsmarkt, maar biedt meer kansen voor het behoud van de vitaliteit van de binnenstad.
4. Verbreding van de economische structuur	<ul style="list-style-type: none"> • Promotie Woerden als vestigingsplaats voor branche- en belangenorganisaties • Organisaties die naar Woerden komen worden aange- 	€ 30.000,-		Deze investering levert direct 1 arbeidsplaats op (een acquisiteur). De komst van 1 of enkele brancheorganisaties zorgt door de jaren heen

	sproken op Social Return On Investment			voor het genereren van arbeidsplaatsen vanuit Woerden. In eerste instantie bestaat het personeelsbestand bij verplaatsing van een belangenorganisatie richting Woerden voornamelijk uit werknemers van het herkomstgebied van de belangenorganisatie. Ervaringscijfers leren dat de komst van 1 organisatie gemiddeld 5 arbeidsplaatsen meeneemt, waarvan één persoon uit Woerden en dat op termijn 20% van de bezetting woonachtig is binnen de eigen gemeente. De ambitie is om 2 tot 3 belangenorganisaties per jaar aan te trekken.
5. Verbeteren vestigingsklimaat voor bedrijven	<ul style="list-style-type: none"> • Herijking Regionaal convenant bedrijvenprogramma Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie /schuifruimte herstructurering • Optimaliseren digitale bereikbaarheid • Bestaande bedrijventerreinen vergroenen en verduurzamen (zonnepanelen, oplaadpunten, elektrische auto's en greenwheeleplekken): mogelijkheden verkennen • BedrijfsinvesteringsZones (BIZ): evaluatie en voorbereidingen in het kader van de definitieve wet. • Social Return on Investment (SROI) speelt hierbij een rol, vanwege het streven naar arbeidsplaatsen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. 	going concern/ € 3.200 input economische zaken p.m. p.m. € 8.000		Met de inzet op deze doelstelling speelt de gemeente een belangrijke rol bij het behoud van bestaande levensvatbare bedrijven en hun werkgelegenheid. Ter illustratie: Blue Print Automation (ontwerp en fabricage van verpakkingsmachines voor de food industrieën) heeft momenteel 90 werknemers en verwacht na bouw van haar nieuwe pand een forse uitbreiding van het aantal werknemers. Revicon (fabricage van opslagtanks) verwacht na vestiging in een nieuw pand een groei van het aantal medewerkers van 130 naar 230.
6. Goede gemeentelijke dienstverlening	<ul style="list-style-type: none"> • Accountmanagement bedrijven en aanvullende ez-taken 		1,5 fte + werkbudget (circa € 100.000)	Dit actiepunt leidt als zodanig tot een jaarlijks bijgestelde agenda met ondernemers en naast 1,5 ambtelijke arbeidsplaats niet tot extra arbeidsplaatsen.
7. Regionale Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Deelname EBU • Deelname GH • U10:profilering provada <p><i>Ter vergelijking tbv GH-project is nu beschikbaar bij: Alphen a/d Rijn: € 100.000 + 1fte Gouda: € 70.000 Woerden: € 50.000 + ?</i></p>	€ 5.000	€ 50.000 € 75.000	Economische ontwikkelingen gaan bestaande gemeentegrenzen te boven. Bedrijven uit gemeente Woerden kunnen in de regionale samenwerkingsverbanden hun rol pakken. Aanhaken bij regionale samenwerkingsverbanden leidt tot nieuwe arbeidsplaatsen in Woerden (door groei of nieuwe bedrijven van die bedrijven), maar belangrijker is dat bedrijven daardoor een sterkere marktpositie of concurrentiepositie innemen.
8 Monitoring: meten is weten	Aanschaf databestanden: <ul style="list-style-type: none"> - PAR bestand - Locatus - BAK 		circa € 3.000,- circa € 3.000,- circa € 1.500,-	Dit levert niets op t.a.v. de arbeidsmarkt, maar maakt wel hetgeen we doen meetbaar en toetsbaar, zowel in Woerden zelf, U10 en Groene

				Hart..

De bijstelling van de ambitie in het economisch actieplan naar aanleiding van de commissiebespreking leidt ertoe dat nu geen beroep wordt gedaan op additionele structurele middelen. De bespreking van de vereiste structurele middelen wordt gedaan in de context van het juni-overleg.

Voor de uitvoer van dit economisch actieplan verzoeken wij uw raad een keus te maken uit één van de volgende scenario's :

Scenario 1:

Benodigd budget bedraagt € 368.700. Dit bedrag kan betaald worden uit beschikbare incidentele en structurele budgetten.

Scenario 2:

Benodigd budget bedraagt € 445.700. Dit bedrag kan betaald worden uit beschikbare incidentele en structurele budgetten.

Scenario 3:

Benodigd budget bedraagt € 463.700. Dit bedrag kan betaald worden uit beschikbare incidentele en structurele budgetten.

Juni-overleg:

Naar aanleiding van het opstellen van de economische agenda constateren wij een structureel probleem in de economische begroting: te veel incidenteel geld, te weinig structurele middelen.

Wij komen in het juni-overleg met een afgewogen voorstel voor de meerjarenbegroting.

De besluitvorming over deze economische agenda staat los van het meerjarenperspectief. Ook als in juni geen structureel budget beschikbaar komt is de eenmalige inzet effectief.

Bijlagen:

1. verslag Economisch café – 29 januari 2015
2. samenwerkingsagenda economie U10
3. samenwerkingsagenda Groene Hart (stuk Alphen a/d Rijn)
4. Informatie EBU
- 5.. Bewijs van goede dienst - verbeteracties

Economisch café #Woerden

Stelling:

Ondernemers zorgen zelf voor een vitale economie en hebben hier de overheid niet bij nodig

&

Vraagstelling:

Welke innovatieve ideeën hebben ondernemers om de economie in Woerden een impuls te geven?

Volgorde: organisatie → visie → doelen → plan

Ondernemers

Eén organisatie voor ondernemend Woerden, waarin alle ondernemersverenigingen vertegenwoordigd zijn. Ook de gemeente participeert hier als volwaardige partner in. De gemeente moet kennis, formatie en budget bijdragen. Als voorbeeld wordt de organisatiestructuur van Alphen aan den Rijn genoemd (VOA). Daarna volgt een visie en actieplan.

Doel:

- Samen sta je sterker
- 1 gesprekspartner naar overheden
- Korte lijnen
- Slagvaardiger
- Samen een visie opstellen – waar willen we op inzetten
- Samen een actieplan opzetten – wat gaat gemeente doen en wat de ondernemers
- 1 digitaal ondernemersplatform
- Kennis en informatie delen
- Belangrijk om onderling van elkaar te weten wat er speelt
- Gezamenlijke branding van Woerden

OKW is bereid het voortouw hierin te nemen en andere uit te nodigen mee te doen.

Bij de ondernemers bestaat de power en de wil om de nek uit te steken om werklozen aan een baan te helpen.

Maatschappelijke innovatiekracht ligt bij ondernemers. MKB is wat Woerden maakt. Innovatie begeleiders – incubator centrum – ruimte. → spin off

Acties

Eerst moet de basis goed zijn, daarna kan je geld verdienen.

Visieplan voor de toekomst

- Trends
- Kaders aangeven (thema's – gebieden – stedenbouwkundig – welke functies etc.
- Doelen
- Eigenaren, gebruikers uit deelgebied verbinden en samen laten werken
- Overkoepelend gebiedsgerichte projectgroep die de kaders bewaakt

Gebiedsvisies hebben prioriteit

Voor Binnenstad is een visie gemaakt nu nog concreter maken qua compacte binnenstad + ruilverkaveling

Gemeente

Gemeente moet in ieder geval niet in de weg liggen.

Capaciteit gemeente te laag

Bestemmingsplannen waarin alles kan – met uitzondering van

Gemeente ligt vaak in de weg qua vergunningen. Een ondernemer moet de ruimte krijgen om te ondernemen.

Regels schrappen en/of ondernemers zelf met regels laten komen – waarna de gemeente toetst en handhaaft.

Gemeente moet rand voorwaardelijk aanwezig zijn.

Capaciteitsprobleem bij gemeente

Gemeente en ondernemers spreken niet de zelfde taal. Verstaan zij elkaar wel? Er wordt ondernemerschap verwacht van gemeente (bestuurlijk en ambtelijk) → snel handelen

Slagkracht van ondernemers valt of staat bij proactieve werkhouding van bestuur. Criteria voor ontwikkeling = delen van toekomstperspectief

Versnellingskamers inzetten (bestaat bij provincie). Zou ook bij gemeente ingericht moeten worden

→ 1 contactpersoon.

Stelling:

Woerden is niet onderscheidend ten opzichte van andere gemeenten, waar kan Woerden zich in specialiseren?

Hoe wordt Woerden nu verkocht?

Het huidige Marketingbeleid van de gemeente c.q. de visie van Woerden Marketing is in ieder geval niet bekend bij de Woerdense ondernemers. (www.woerdenmarketing.nl)

Richt je Marketing niet alleen op recreatie (bezoekers) maar ook op bedrijven
Woerden is niet sexy → sexy innoveren. Woerdens Techniek Talent beter inzetten.

Wat is wel sexy?

- Landelijk aspect
- Fietsstad
- Water + ontsluiting
- Recreatie bij water; faciliteiten
- Innovatie
- Technisch onderwijs
- Vriendelijk parkeerbeleid / gratis parkeren
- Gastvrij en gezellig

Belangenorganisaties

Lage lokale betrokkenheid

Iconen van Woerden beter branden

Vraagstelling

Hoe moet Woerden haar economische basis verbreden om meer te profiteren van economische groei?

- Behoefte aan één overkoepelende organisatie (*zie hierboven*)
- Ondernemersloket bij gemeente: 1,5 fte + werkbudget van gemeente nodig
- Bevolking – Gemeenteraad – College – Ambtenaren
 - Gemeente is geen eenheid / Transparantie tussen afdelingen bij gemeente
 - Synergie samenleving – gemeenteraad vergroten
- Branding van Woerden
- Woerden Werkt! = te klein → hoger niveau
- Geen heldere communicatie van wat mogelijk is
- Leefbare kernen door toekomstgericht ondernemen
- Voldoende variëteit aan bedrijvigheid.
- Techniek en zorg
- Leegstaande panden inzetten
- Duidelijkheid geven “nee” is ook een antwoord
- Verzamelwinkel in centrum voor kleine (startende) ondernemers
- Ruimte bieden aan kleinere bedrijven

- Gastvrijheid voor iedere nieuwe onderneming die zich wil vestigen of uitbreiden
- Infrastructuur
- Woerden heeft alles!

Overige opmerkingen

- Woerden = maakindustrie. Er zijn handjes nodig. Onderwijs hier ook bij betrekken.
- Afrekenen op plan en doelen
- Om de bedrijfsterreinen aantrekkelijker te maken is er daghoreca nodig – er mag geen concurrentie ontstaan voor bestaande horeca!
- Niet alleen ‘te huur’ op panden zetten, maar vooral duidelijk maken ‘wat is hier mogelijk’
→ positieve communicatie
- De toekomst is maakbaar

Samenvatting

Stap 1. Eén organisatie - waarin ook gemeente een volwaardige partner is - met als doel: (14 likes)

- Samen sterk (slagvaardig)
- één gesprekspartner
- onderling geïnformeerd zijn (korte lijnen)
- gezamenlijke visie (waar naar toe + wie doet wat) = concrete stappen
- laat ondernemers beleidsvoorstellen maken (gemeente toetst)

Doel	kosten	Planning	Substitutie effect
1	€	Xxx	€
2	€	Xxx	€
3	€	Xxx	€

Gemeente Woerden

(6 likes)

- processen lopen te traag – versnellingskamer nodig
- één aanspreekpunt voor ondernemers nodig
- meer de taal van de ondernemers spreken
- behoefte aan eenduidige taal (raad-college-ambtenaren)

Citymarketing

(2 likes)

- behoefte aan een duidelijke identiteit
- naast recreatie en toerisme ook aandacht besteden aan ondernemend Woerden
- iconen van Woerden gebruiken voor branding

Gebiedsontwikkeling

(5 likes)

- bijvoorbeeld Middelland
- ruimte bieden aan kleine ondernemers

Input vanuit de ondernemersverenigingen:

Ondernemend Harmelen:

- Bestaande bedrijventerreinen vergroenen (zonnepanelen, oplaadpunten elektrische auto's, greenwheel plekken)
- Techniekjongeren betrokken houden bij het bedrijfsleven
- Aansluiting Fermwerk bij bedrijven

Ondernemerskring Woerden:

- Het ontwikkelen van een gezamenlijke visie, waarbij hoofd en bijzaken van elkaar worden onderscheiden.
- Structuur vast stellen waarin alle partijen zich thuis voelen (eigen identiteit behouden) en gezamenlijke doelen kunnen vaststellen op basis van gelijkwaardigheid en volledige transparantie.
- Optimale inzet/participatie kunnen verwachten om gezamenlijk met elkaar deze doelen te bereiken.

Naast bovenstaande willen wij in het economisch actieplan onze speerpunten terugzien:

- Behoud en daar waar mogelijk vergroting van werkgelegenheid
- Voldoende fysieke (schuif) ruimte voor bedrijven
- Verbeteren van de infrastructuur
- Onderhoudsniveau op de bedrijventerrein moet omhoog

Ondernemersvereniging Zegveld:

1. Meer kleine units (100 m²) voor werkplaats en/of opslag door ZZP/startende ondernemers. Voorkeur bij eigen woning (hoofdweg) Merendeel van de ondernemers in Zegveld werken in dienstverlening of bouw. Hiermee kunnen we bijv. de brandweer ook beter op het dorp houden. Omdat zelfstandigen in het dorp hun werk hebben.
2. Glasvezelkabel voorzieningen voor Zegveld/Meije, meer ZZP of kleine ondernemingen houden verpaupering tegen wanneer de mogelijkheid van betaalbare communicatie aanwezig is. In de Zegveld/de Meije werken o.a. :
Journalisten/psychologenpraktijken/vertaalbureau/organisatiebureau/secretariele ondersteunings buro/landschaps architecten, web designers en online bedrijven veelal in eigen accommodatie waarvoor hogere internet snelheden een must is.

3. Betaalbare kavels op bedrijventerrein Zegveld, voor een verzamel gebouw. Daarbij is Transparante regelgeving en faciliteren door bestuur bij vergunnings aanvragen een voorwaarde.
Lees voldoende bestuurlijke/ambtelijke kwalitatieve bezetting bij gemeente een vereiste! Desnoods extern ingehuurd in eigen gemeente. Logistieke verbetering van bedrijventerrein Zegveld heeft prioriteit!
4. Mogelijkheid om zelf te kiezen voor openstelling op zon,- en feestdagen door ondernemers. Doel: Oneerlijke concurrentie tegen gaan! Door horeca sluitingstijden bij sportverenigingen in te perken. (geen feest, en partijen of klaverjas evenementen in sport vereniging accommodatie) Bijv. Siveo met 80 feest avonden op jaar basis met alcohol voor minimaal bedrag.
5. Berm en wegen onderhoud in eigen beheer zoals meerdere keren aangegeven in dorpsplatform. Loonwerk Coöperatie in Zegveld is zeker in staat om dit naar wens te realiseren. Dit voorkomt gevaarlijke situaties, scheelt ergernis en gebied wordt naar behoren met eigen mensen onderhouden.

TIP:

Kan ook onder de paraplu van Woerden werkt aanbesteed worden, zodat eigen ondernemers, locale economie en werkgelegenheid versterken.

Aangegeven is dat er meer prullenbakken gewenst zijn.

Wegen beheer en afvloed van water kan vele malen beter, onderhoud in overleg met tijdspad krijgt breder begrip als dit transparant is. TIP: Communicatie op www.zegvelt.net en bericht gever cq dorpsplatform.

6. Activiteiten/verenigingen en kinderopvang centraal in het dorp door o.a. stimuleren behoud/onderhoud Milandhof welke een regionale functie heeft. En zelfs in crisis tijd een goede opbrengst genereert.
O.a. opzet zorg coöperatie in alle facetten zodat jong en oud het dorp en Meije leefbaar houden.
Paul Vonk is hierin aanspreek punt en ook het bestuur van Milandhof.

Hierbij ligt ook het verzoek om uw actie vooral terug te koppelen naar de leden van de OVZM. Door bijv. bezoek aan 1 van de meetings van OVZM . (dit is nl. in ons 5 jarig bestaan nog niet gelukt, ondanks uitnodigingen)

Voor concreet plan met betrekking tot beschikbaarheid middelen kunnen wij een voorstel aanleveren.

ZOOOM – ZZP Collectief Woerden

1. Maak van Economische zaken een topprioriteit

ZOOOM kent wethouder de heer drs. Bob Duindam als een gedreven en enthousiaste bestuurder die zich met hart en ziel inzet voor Woerden. Wanneer vervolgens wordt nagegaan welke portefeuilles de heer Duindam voor zijn rekening neemt, begint het een ieder te duizelen. Naast Economische Zaken heeft de heer Duindam acht andere portefeuilles, is hij eerste locoburgemeester, wijkwethouder van de Binnenstad, wijkwethouder BIZ/bedrijventerreinen, bekleedt

hij een zestal bestuurlijke functies én twee nevenfuncties. Ook de ambtelijke capaciteit van de afdeling Economische zaken lijkt beperkt.

Gelet op het grote aantal portefeuilles, rollen, bestuurlijke functies en nevenfuncties, vraagt ZOOM zich af in hoeverre Economische Zaken op dit moment een topprioriteit is voor het college van B&W/de gemeente. Oproep is dan ook om -voor zover dit (nog) niet het geval is dit onderwerp tot topprioriteit te bombarderen én te zorgen voor voldoende bestuurlijke en ambtelijke capaciteit om hieraan invulling te geven.

2. Doe het in Woerden

De gemeente is afnemer van tal van producten en diensten. Diensten en producten die eveneens worden geleverd door Woerdense ondernemers. De oproep is dan ook om – uiteraard binnen de aanbestedingsrechtelijke kaders - zoveel mogelijk zaken te doen met Woerdense ondernemers. Op deze manier draagt de gemeente direct bij aan een bloeiend en ondernemend Woerden, hetgeen ook de lokale economie en werkgelegenheid ten goede komt!

Ter inspiratie: de gemeente Zeist en lokale ondernemersverenigingen hebben recentelijk een convenant gesloten. Doel van dit convenant is het verstrekken van de banden tussen de gemeente Zeist en de aldaar actieve ondernemers én beoogd is om ook kleinere ondernemers in staat te stellen mee te dingen naar gemeentelijke opdrachten. Nadere informatie:

<http://zakelijkzeist.nl/422-convenant>

3. Creëer een digitale marktplaats/telefoongids voor ondernemend Woerden

Ondernemers uit Woerden moeten elkaar nog beter weten te vinden. Daarnaast moeten ook alle inwoners uit Woerden deze ondernemers nog beter en gemakkelijker kunnen vinden. De gemeente zou dit kunnen faciliteren door een digitale marktplaats/telefoongids te ontwikkelen waarin alle Woerdense ondernemers worden opgenomen.

Op zoek naar een loodgieter uit Woerden? Kijk dan even op... voornoemd platform. Dit zou de lokale economie en werkgelegenheid een enorme oppepper kunnen geven! Moeilijk om dit op te zetten? Valt mee! Zo beschikken de ondernemersverenigingen over uitgebreide ledenlijsten die gemakkelijk kunnen worden ingevoegd. Ook de benodigde software is voor handen.

4. Creëer een ondernemersloket

De vierde en laatste oproep spreekt voor zich. Voor zover ZOOM heeft kunnen nagaan heeft de gemeente op dit moment nog geen ondernemersloket. Oproep is om dit loket alsnog zo spoedig mogelijk te realiseren. Idee zou zijn dat de ondernemer met al zijn vragen bij dit loket terecht kan. Zo wordt voorkomen dat de ondernemer van het spreekwoordelijke kastje naar de muur wordt gestuurd.

Ondernemersvereniging Kamerik/Kanis:

De leden van Ondernemersvereniging Kamerik Kanis onderschrijven de punten door Zegveld en

Zoom wat betreft punt 1 en 2 uit Zegveld en 1 en 4 van Zoom, zonder daarmee te zeggen dat de andere punten niet belangrijk zijn.

Bijlage 2:

U10- Agenda Economie

Tijdens de bestuurstafel Economie op 10 juni 2014 hebben de aanwezigen zich gebogen over de onderwerpen waarmee de bestuurstafel zich de komende periode wil en moet bezig houden. Naast de drie onderwerpen uit de afgelopen periode (bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel), zijn vier nieuwe onderwerpen benoemd. De afspraak is dat de onderwerpen ambtelijk verder dienen te worden uitgewerkt, zodat in de eerstvolgende bestuurstafel een discussie kan plaatsvinden.

In voorliggende notitie worden de zeven onderwerpen kort beschreven. De eerstvolgende stap is bespreking van deze notitie in het overleg van de ambtelijke contactpersonen op 1 september 2014, dit ter voorbereiding van de behandeling op de bestuurstafel van 11 september 2014. Het is de bedoeling dat in deze bestuurstafel de trekkers voor de verschillende onderwerpen worden aangewezen

1. Kantoren

Op 10 juni 2014 is de Regionale Overeenkomst Kantoren 2014-2030 ondertekend nadat deze door de individuele colleges was vastgesteld. Het vervolgproces moet nu vorm gegeven worden. Het gaat daarbij met name om de afstemming over het overleg met de provincie over de provinciale thematische structuurvisie. In de overeenkomst is aangegeven dat de regio hiermee een eigen instrument heeft gemaakt, de provincie zal naar verwachting de ingezette weg van thematische structuurvisie en inpassingsplannen voortzetten. Afstemming tussen gemeenten over input. Daarnaast dient de monitoring te worden voorbereid. De afspraak is dat met ingang van 2016 met een frequentie van eenmaal per twee jaar een monitor wordt uitgebracht

Concrete actiepunten:

- Monitoring verder uitwerken.
- Afstemming tussen gemeenten over input en overleg met de provincie over de thematische provinciale structuurvisie.

Bestuurlijk trekker

was: A.J. Ditewig (De Bilt)

nieuw: ??

2. Bedrijventerreinen

Voor bedrijventerreinen is in 2012 het “Regionaal Convenant Bedrijventerrein Regio Utrecht 2011-2020” overeengekomen tussen BRU en provincie Utrecht. In 2013 ontving de regio een brief van de provincie, waarin gesteld werd dat de uitvoering achterliep. Naar aanleiding daarvan is een onderzoek uitgevoerd naar de voortgang van de herstructurering. Daaruit is gebleken dat de uitvoering van de ingrepen in projecten waar plannen voor zijn, niet of nauwelijks vertraging heeft opgelopen. Ook op die terreinen waar pas in een later stadium tot planvorming is gekomen zijn ingrepen uitgevoerd.

Daar staat tegenover dat er een aantal terreinen, waarvoor nog een financieel plan moet worden opgesteld, in de planvormingsfase dreigt te blijven steken.

Concrete actiepunten:

- Voortgangsbewaking van uitvoering regionaal convenant.
- Provincie en regio dienen aandacht te schenken aan projecten die niet verder komen dan planvormingsfase.

Bestuurlijk trekker

was: M.M. Van 't Veld

nieuw: ??

3. Detailhandel

Tijdens de bestuurstafel op 10 juni is afgesproken dat gekeken moet worden of de samenwerking op het gebied van detailhandel verder zou moeten gaan dan de huidige kennisuitwisseling. Er is in ieder geval behoefte aan meer informatieuitwisseling en kennisdeling om de huidige ontwikkelingen (gevolgen internetwinkelen, andere winkelbehoeften ed, winkelsluitingstijden, wel/niet koopzondagen) te kunnen duiden. Men spreekt af elkaar niet te verrassen met (bovenlokale) ontwikkelingen als outletcentra.

Overigens is door de bestuurstafel RO&Wonen een vertrekpunt voor een ruimtelijke agenda opgesteld, waarin voorzieningencentra (hoe afstemmen en profileren?) als een van de vraagstukken is opgenomen.

Concrete actiepunten:

- Inventarisatie gemeentelijk beleid detailhandel (is reeds gestart)
- Verkennen ontwikkelingen op het gebied van detailhandel
- Verkennen behoefte aan regionale afstemming van detailhandelontwikkelingen (outlet centra, pick up points).
- Bespreken of het gaat om ‘detailhandel’ of het bredere ‘voorzieningencentra’ (wil men bijvoorbeeld ook ontwikkeling culturele voorzieningen en hotels etc regionaal afstemmen?).

Bestuurlijk trekker

was: J.I.M. Duindam (Woerden)

nieuw: : J.I.M. Duindam en H. Geerdes

4. Regionale (economische) profilering

De behoefte aan regionaal economische profilering komt duidelijk naar voren in de diverse bijeenkomsten. In het belang van een vitale kantorenmarkt en dynamische bedrijventerreinen maar ook met het oog op Toerisme&Recreatie en bijvoorbeeld deelname aan de Provada, is een duidelijke profilering van onze regio noodzakelijk. Profilering kan hierbij gezien worden als een vliegwiel op de genoemde onderwerpen, wat uiteindelijk zal resulteren in meer werkgelegenheid voor onze regio.

We zijn als regio Utrecht wederom uitgeroepen tot de meest competitieve regio van Europa. We profileren ons echter niet als zodanig, “Be good and tell it” zouden we meer moeten doen. De “Sense of urgency” is dan ook de meest competitieve regio te blijven en deze positie te versterken. Voor de uitwerking van deze profilering wordt voorgesteld de grotere schaal te bezien.

Internationale zakenlieden en toeristen beschouwen de Noordvleugel als één geheel. Binnen de Noordvleugel is het van belang voor de regio Utrecht om vast te stellen wat onze “UniqueSellingPoints” (USP) zijn. Het voorstel is een helder internationaal profiel op te stellen, met als startpunt een verkenning van de USP’s van onze regio.

Voor de gemeenten in de regio gaat het om het samen onderzoeken waar de kansen liggen en kijken waar je elkaar kunt versterken. Het hoeft overigens niet per se om nieuwe labels te gaan, het kan ook om versterking van een bestaande labels gaan.

Tot slot: U10 is een term van en voor bestuurders, voor de profilering gaat het om “Regio Utrecht”.

Concrete actiepunten:

- Economische profilering op de diverse schalen bepalen: de regio, de provincie, de noordvleugel
- een helder internationaal profiel opstellen (met als startpunt een verkenning van de “UniqueSellingPoints” (USP’s) van onze regio); afstemming met EBU
- Provada 2015 voorbereiden

NB discussie: Programma maken, gaan we geld inzetten?

Bestuurlijk trekker

was: --

nieuw: ??

5. Arbeidsmarkt/werkgelegenheid

Het onderwerp werkgelegenheid heeft een economische component en is bij uitstek een regionaal verhaal. Een aantal portefeuillehouders EZ heeft ook onderwijs in hun portefeuille. Zij zoeken naar de koppeling met onderwijs: zijn de mensen die in de regio worden opgeleid 'fit' voor de arbeidsmarkt? Oftewel: sluiten de opleidingen goed aan op de arbeidsmarkt. Het gaat daarbij nadrukkelijk niet alleen om het hoger onderwijs (universiteit en hogeschool), maar ook om MBO onderwijs.

Concrete actiepunten:

- In beeld brengen welke samenwerkingsvormen er zijn op gebied van onderwijs en arbeidsmarkt,
- Verkennen mogelijkheden verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en rol gemeenten/regio daarin.
- Overzicht maken van stakeholders (zie bijeenkomst MBO Utrecht 21 mei 2014)

Bestuurlijk trekker

was: --

nieuw: ?? (mogelijk wethouder(s) met zowel Economie als Onderwijs/Participatie in hun portefeuille)

Wethouders met economie en onderwijs in portefeuille:

- Jorrit Eijbersen
- Herman Geerdes
- Pieter de Groene
- Jeroen Kreijkamp
- Bob Duindam

6. Europa/europese subsidies

Vooraf voor de kleinere gemeenten geldt dat er wellicht mogelijkheden voor Europese subsidies gemist worden door kennis- en tijdsgebrek.

Concrete actiepunten:

- Afstemming zoeken met EBU en gemeente Utrecht (BIZ)
- informatie ophalen bij het landelijk kantoor voor Europese subsidies.
- Gezamenlijk onderzoek naar mogelijkheden aanvragen van subsidies.

Bestuurlijk trekker

was: --

nieuw: ??

7. Toerisme en recreatie

Tijdens de bestuurstafel op 10 juni 2014 is afgesproken dat de gemeenten de samenwerking aangaan op het gebied van toerisme. Denk hierbij aan het vermarkten en samenbrengen van initiatieven in de regio Utrecht die betrekking hebben op de verbinding van cultuurhistorie en toerisme. De toename van het zakelijk en verblijfstoerisme levert zowel direct als indirect een

voordeel op. Immers toeristen besteden in onze gemeenten, maar maken ook kennis met onze gemeenten wat kan leiden tot potentiële investeringen. Voor dit onderwerp ligt koppeling met regionale profilering van de regio voor de hand. Voorts wordt de samenwerking gezocht met Amsterdam. Het beleid van Amsterdam is het toerisme te spreiden over de regio, onder het motto “Amsterdam bezoeken, Holland zien”. Hier kan de regio Utrecht van profiteren.

Concrete actiepunten:

- Input leveren voor het regionaal Internationaal profiel, culturele en natuurhistorische waarden als USP's (“UniqueSellingPoints”)
- Samenwerking zoeken met de regio Amsterdam

Bestuurlijk trekker

was: --

nieuw: ??

*Wethouders met economie en recreatie/toerisme
in portefeuille:*

- Jorrit Eijbersen
- Herman Geerdes
- Huib Veldhuijsen
- Johan Gadella
- Pieter de Groene
- Jacqueline Verbeek-Nijhof

Agenda 2015 “Samen Werken aan het Groene Hart”.

In het Groene Hart werken we met inwoners, bedrijven en kennisinstellingen aan een duurzame economische groei.

Quote uit een interview met Ha-Joon Chang (hoogleraar economie in Cambridge) uit de VK van zaterdag 3 januari 2015: “De maakindustrie is nog altijd de hart van ons economisch stelsel. Nederland is de derde exporteur in landbouwproducten: dat zijn in feite geïndustrialiseerde, zeer geavanceerde producten als veredelde zaden en hoogwaardige kunstmest. Wees blij met dat grote succes en investeer nog meer in onderzoek en ontwikkeling.”

Samen Werken

Verschillende onderzoeken tonen aan dat nauwe samenwerking voor het Groene Hart nieuwe (economische) kansen biedt. Het rapport van de Externe Commissie Midden-Holland, ook wel de commissie Hendriks genoemd, geeft zelfs expliciet een opdracht mee: start de motoren!

De netwerksamenleving van de toekomst kenmerkt zich immers door nadrukkelijke, toenemende samenhang tussen activiteiten van verschillende maatschappelijke partners: gemeenten, regionale overheden, (semi-)overheidsinstellingen, partners uit het onderwijs, onderzoeksinstellingen, bedrijven en belangengroepen. Wil het Groene Hart de al jaren sluimerende ambities waarmaken, dan is, ingeklemd in drie provincies en de Metropoolregio, samenwerking tussen overheden en maatschappelijke stakeholders essentieel. Zoals ook de commissie Hendriks in haar rapport aangaf, is hierbij een trekkersrol van de grotere gemeenten Alphen aan den Rijn, Woerden en Gouda gewenst.

In een onderzoek van bureau Buck, zoals gepresenteerd op een conferentie van de provincie Zuid Holland op 21 januari 2015, is een voorzet gegeven voor drie strategieën om de economie in het Groene Hart te versterken. Deze strategieën zijn in bijlage 1 verder uitgewerkt:

1. Uitbouwen van relaties met de Randstad
2. Uitbouwen van kansrijke sectoren in het Groene Hart
3. Leggen van nieuwe verbindingen (triple helix, cross-overs B2B)

Convenant AGW

Met een in 2014 afgesloten convenant tussen Alphen aan den Rijn, Gouda (namens de vijf DNR gemeenten) en Woerden wordt naar aanleiding van het rapport Hendriks een eerste nieuwe impuls gegeven aan regio brede samenwerking in het Groene Hart. Het gebied heeft veel gemeenschappelijke kenmerken en heeft met name door haar ligging grote potentie. Steden in de Randstad en het omliggend landelijk gebied zijn aan elkaar gebonden. Sterkere connectie met de ambities van andere delen van de Randstad versterken kansen voor het gebied. De wil om deze kansen samen op te pakken is er. Niet in de tegenstelling tussen landschap en stad, maar juist vanuit de (economische) kracht van het geheel en nieuwe verbindingen tussen stedelijk en landelijk gebied. Met het convenant onderstrepen de gemeenten het belang van intensieve samenwerking in en van het gebied. De samenwerking staat in het teken van het uitvoeren van concrete projecten. De drie initiatiefnemers van het convenant vervullen slechts een trekkersrol; de agenda staat open voor initiatieven uit alle gemeenten die mee willen doen en een gezamenlijk belang zien. Elke gemeente kan leren van elke andere gemeente en uitsluitend in eendrachtige samenwerking kunnen we een groter resultaat bereiken. Zo heeft de gemeenteraad van Bodegraven-Reeuwijk besloten om actief te participeren in deze samenwerking.

Kansen benutten

Het Groene Hart is vanuit de lucht bekeken een groen en open productielandschap. Er is rust, ruimte, water en openheid, afgewisseld met dorpen en steden met een eigen historie en karakter. Het vlakke land, de koeien, de kaas en de mensen, Hollandser kan het niet. De economie en het landschap van het Groene Hart is vanuit het verleden gevormd door de land en tuinbouwsector. De uitstekende bereikbaarheid over weg en water en de nabijheid van de grote steden van de Randstad heeft het door de eeuwen heen gemaakt tot aantrekkelijke plek om te wonen en te ondernemen. Vanuit deze kenmerken zijn bedrijven ontstaan en naar het gebied gekomen. Bedrijven in het Groene Hart zijn vaak lokaal gebonden maar met een nationale en internationale scope. Ze leveren net zo makkelijk lokale streekproducten aan boerenmarkten als aan de rest van de wereld. Veel van deze (vaak MKB) bedrijven voelen zich, ondanks hun internationale oriëntatie, diep verbonden met hun dorp of gemeenschap en vormen zo vaak de steunpilaar van lokale sportverenigingen en culturele evenementen.

Ondanks de economische crisis van de afgelopen jaren en een aantal serieuze problemen in specifieke sectoren, volgt de economische ontwikkeling in het Groene Hart bekeken vanuit de ontwikkeling van de werkgelegenheid het landelijke patroon, met negatieve uitschieters in de industrie en de bouw. Het aantal banen in de zorgt stijgt. Vanaf 2011 is er sprake van een daling van het aantal vestigingen, maar in het algemeen genomen doet het Groene Hart het weer beter dan bijvoorbeeld de provincie Zuid-Holland, zo blijkt uit een recent onderzoek van bureau Buck.

Naast bedreigingen als bodemdaling, verzilting en afname van de bevolkingsgroei in delen van het Groene Hart zijn er ook veel kansen in bepaalde sectoren. Het Groene Hart en haar directe omgeving vraagt om ondernemers die de bedreigingen kunnen omzetten in nieuwe verdienmodellen, die nieuwe markten kunnen aanboren en groeikansen willen benutten. De 3 gemeenten geven een eerste aanzet en uitnodiging aan ondernemers, onderzoek en onderwijsinstellingen en overige gemeente in het Groene Hart voor realisatie van nieuwe economische groei.

Wat willen we bereiken?

Doelen waar we aan willen werken met deze agenda zijn:

- meer duurzame innovatie, zodat conjunctuur golven makkelijker opgevangen kunnen worden
- meer samenwerking tussen ondernemers en onderwijsinstellingen, zodat de arbeidsmarkt meer passend is
- meer werkgelegenheid en meer investeringen in het Groene Hart, zodat we het hoge voorzieningen niveau kunnen behouden en uitbreiden
- meer (startende) ondernemingen, zodat vernieuwing van de economie gestimuleerd wordt
- minder leegstand (ook in het agrarisch gebied), zodat bestaande investeringen beter renderen en het landschap zo min mogelijk belast wordt met nieuwbouw
- meer ruimte voor (ruimtelijke) experimenten, zodat we de noodzakelijke snelheid in economische vernieuwing kunnen halen

Om de potentie van de economie in het Groene Hart te realiseren en een vitaal, overwegend groen/blauw gebied in de Randstad vitaal te kunnen houden.

De kenmerken van het Groene Hart overziend, zien wij de volgende sectoren als kansrijk:

- Food
- Logistiek

- Maakindustrie/Cleantech
- IT/Smartindustry
- Vrijtijdseconomie
- Zorg economie (preventie&care)
- Biobased&Circular Economy
- Agribusiness (land en tuinbouw)

In bijlage 2 is een voorlopige lijst met kansrijke projecten opgenomen.

Werkwijze: een uitnodigende overheid

Deelname aan de agenda en haar projecten staat open voor alle Groene Hart gemeenten, bedrijven, organisaties, kennisinstellingen en andere partners die willen investeren in de economie van het Groene Hart. Bedrijven en instellingen trekken zich niks aan van gemeentegrenzen en zoeken juist de verbinding om sterker te worden, te groeien en te innoveren. De agenda wordt zoveel mogelijk ontwikkeld in *Triple Helix* verband, dus vanuit een samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers. Deze samenwerking zal in eerste instantie lokaal op projectniveau plaatsvinden, omdat daar de kracht van partijen het sterkst is. Vanuit deze kracht en energie kan de verbinding worden opgeschaald en geregionaliseerd. Het tot stand brengen van op kennis uitwisseling gerichte contacten tussen bedrijven in het Groene Hart, en met de overige *Triple Helix* partijen is hierbij een belangrijk instrument.

Wij willen deze contacten vanuit de samenwerkende gemeenten faciliteren. Het is een open agenda waar gaandeweg projecten bij kunnen komen en afgerond worden. Gemeenten kunnen deelnemen op agendaniveau dan wel aanhaken op projecten. Aanhaken betekent ook meewerken aan de uitvoering (in geld en capaciteit). Waar de energie het grootst is worden projecten het eerst gerealiseerd. We willen geen tijd verliezen aan overleg en organisatiestructuren. We willen vanuit een uitnodigend en open agenda zo snel mogelijk doorpakken naar concreet realiseerbare projecten met een meetbare bijdrage aan de economie van het Groene Hart. Sommige lopende lokale kunnen gelijk worden opgeschaald. Sommige andere projecten moeten nader worden uitgewerkt. Bedrijven, bewoners, organisaties en kennisinstellingen worden van harte uitgenodigd om met concrete projectvoorstellen te komen die een bijdrage leveren aan de hoofddoelstellingen van de agenda.

Bijlage 1: de drie strategieën

1. Uitbouwen van relaties met de Randstad

Het verbinden van bedrijven in het Groene Hart en het verstedelijkte deel van de Randstad (B2B) vindt plaats op basis van eigen kracht, gelijkwaardigheid en gedeelde belangen. Bedrijven vinden elkaar op inhoudelijke onderwerpen. Een mooi voorbeeld is de systematiek van de High Tech campus Eindhoven, waar informele “café’s” op inhoudelijke thema’s worden georganiseerd, waar medewerkers van bedrijven en studenten elkaar kunnen ontmoeten om kennis en ideeën te delen en nieuwe business modellen uit te werken. Deze informele open innovatie systematiek zou je ook in het Groene Hart kunnen ontwikkelen. Verder willen we vanuit de samenwerkende gemeenten in het Groene Hart meer actief gaan deelnemen in stedelijke netwerken zoals bijvoorbeeld de G32, de U10 en de economische programmaraad Zuidvleugel.

Agenda Zuidvleugel “Koers 2020”

De Zuidvleugelagenda sluit aan bij de door de Europese Commissie benoemde maatschappelijke opgaven, zoals Groene Chemie, Schone en Slimme mobiliteit, Slimme steden, Veilige Delta, Voedselzekerheid & -veiligheid en Gezond Ouder worden. Door deze maatschappelijke opgaven leidend te laten zijn, wordt cross-sectorale samenwerking gestimuleerd, lokale energie gebundeld en de kansen vergroot bij het binnenhalen van Rijks- en EU-middelen.

Deze agenda bestaat uit een aantal bovenregionale actielijnen en programma’s. Zij zijn onderverdeeld in de volgende beleidsthema’s: branding, arbeidsmarkt& onderwijs, innovatie & valorisatie, (internationale) connectiviteit en energie. De kansen voor het Groene Hart uitstekend aan op deze thema’s, waarbij voor ons de nadruk ligt op arbeidsmarkt&onderwijs en innovatie&valorisatie. Echter ook op het gebied van (duurzame) energie zijn er in het Groene Hart veel kansen, met name als het gaat om het stimuleren van zonne-energie. Hierbij maken we graag gebruik van de kennis die er op dit vlak is in verschillende delen van de Randstad.

Uitgangspunt voor deze agenda is het nationale motto “Global Challenges Dutch Solutions”. Dit motto past ook heel goed op het Groene Hart, met name als je kijkt naar uitdagingen op het gebied van bodemdaling, verzilting, mest en zoetwaterproblematiek in de land & tuinbouwsector. De Zuidvleugel kiest ervoor om de door de universiteiten opgezette kenniswerkplaatsen rondom de maatschappelijke opgaven verder te ontwikkelen. In het Groene Hart kan hierbij worden aangehaakt door het bouwen aan kenniswerkplaatsen op een meer praktisch niveau (MBO/HBO) waar toetsing van innovatieve ideeën in de praktijk plaats kan vinden. Hierbij kun je denken aan het opzetten van proefboerderijen (bijvoorbeeld op het gebied van aquatische landbouw) of laboratoria op het gebied van biobased/circulaire economie, waar proefondervindelijk en toepassingsgericht onderzoek kan leiden tot nieuwe duurzame producten en systemen. De keuze voor versterking van het beroepsonderwijs is in de Zuidvleugelagenda ook terug te vinden in het thema onderwijs&arbeidsmarkt, waarbij wordt aangehaakt op vernieuwing in het MBO. Verder wordt samenwerking op projectniveau met onderwijsinstellingen zoals Hogeschool Leiden en met Dordrecht (duurzaamheidsfabriek) als kansrijk gezien.

Agenda provincie Utrecht

In Utrecht heeft men de Economic Board Utrecht opgericht. Ook hier staat het stimuleren van samenwerking tussen ondernemingen, overheden en kennisinstellingen centraal en is de maatschappelijke agenda leading binnen de thema’s “Groen, Gezond en Slim”. De EBU zorgt voor verbinding en bundeling van al aanwezige krachten en bouwt aan een regionaal netwerk op bestuurs- en directieniveau: *Get Connected*. Bedrijven en instellingen uit (het Utrechtse deel van) het Groene Hart kunnen hierbij

aanhaken. Met name de thema's Groen en Gezond sluiten goed aan bij kansen in het Groene Hart op het gebied van biobased&circular economy en zorg economie (*care*). Wij denken hierbij bijvoorbeeld aan nieuwe woon-zorgconcepten in het landelijk gebied maar ook aan het ontwikkelen van nieuwe biobased verdienmodellen ism het Veenweide Innovatiecentrum (VIC).

Sinds 2013 wordt het netwerk *Get Connected* ingezet om de kennisoverdracht en samenwerking in de regio te verbeteren. Het netwerk zorgt voor een levendige uitwisseling van visies en ideeën tussen het bedrijfsleven, de kennisinstellingen en overheden. Over de grenzen kijken van de eigen sector en van bestaande business modellen is de leidraad. Zoals ook het aanjagen van ontwikkelingen door verbinding en interactie tussen onderzoek, beleid en praktijk. *Get Connected* geeft inhoud en richting aan de economische agenda van de board en betreft organisaties en bedrijven via bijeenkomsten, thematische bedrijfsbezoeken en online netwerken.

Agenda metropoolregio Amsterdam

Ook in de metropoolregio Amsterdam beoogt men een duurzame economische groei te bevorderen. De organisatie die uitvoering geeft aan dit doel heet "Amsterdam Economic Board", kortweg Board. Vanuit deze Board wordt innovatie en samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid gestimuleerd. Zij doen dit onder meer door het bij elkaar brengen van bedrijven, kennisinstellingen en overheid, advisering aan ondernemers (bijvoorbeeld over financiering, huisvesting en netwerken) en het uitproberen van slimme en vernieuwende toepassingen. Er worden 8 kansrijke clusters onderscheiden, waarbij de clusters Toerisme, High-Tech materialen, Logistiek en Horticulture&Agrifood het meest aansluiten bij de kracht van het Groene Hart. Binnen het cluster High-Tech wordt bijvoorbeeld aan projecten gewerkt op het gebied van Smart Industrie (internet of things), wat voor Goudse bedrijven interessant kan zijn. Binnen het cluster Horticulture is een natuurlijke relatie met de Greenport Aalsmeer, waar bedrijven in de Rijnstreek bij zijn aangesloten. Ook mainport Schiphol (SADC) is net als de Rotterdamse haven voor een gemeente als Alpen aan den Rijn een zeer logische en nabije verbinding en daarmee een interessante samenwerkingspartner op het gebied van Logistiek en Biobased/Circular economy.

2. Uitbouwen van kansrijke sectoren in het Groene Hart

Diverse sectoren in het Groene Hart zijn aanvullend en aansluitend aan de economie van de stedelijke gebieden. Bedrijven zijn in het Groene Hart gevestigd omdat zij er zijn geworteld en hier een omgeving vinden met onderlinge relaties met onderwijs, bedrijven- en instellingen, die een economische en bedrijfsmatige basis bieden. Het Midden en kleinbedrijf is sterk in het Groene Hart vertegenwoordigd. Er is een relatief grote vertegenwoordiging in de maakindustrie en een sterke keten aan bedrijven in de food- en distributiesector. Wat betreft de agribusiness gaat de reikwijdte verder dan alleen de lokale verwerking. Er zijn technische bedrijven met bijzondere innovaties. Computer en software bedrijven met relaties met omringende bedrijven en een landelijk, Europees en/of mondiaal werkgebied. De IT en smartindustrie is een sector die duidelijk aanwezig is en veel potentieel heeft in een divers netwerk. Er is een agrarische sector van betekenis, die op zoek is naar nieuwe mogelijkheden. De groene ruimte biedt in aanvulling op stedelijke gebieden, naast ruimte aan bedrijven in de land en tuinbouw ook kansen voor recreatie en vrijetijdsbesteding en zorg in de vorm van ontspanning, preventief gedrag, gezond leven en nieuwe woon-zorgconcepten (*care*). Daarnaast biedt de (groene) ruimte in het Groene Hart mogelijkheden om duurzame verbanden tussen industrie en omgeving te ontwikkelen (ook in de logistieke keten) en allerlei vormen van biobased/circular economy.

3. Leggen van nieuwe verbindingen (triple helix, cross-overs B2B)

Bij samenwerking in de triple helix (overheid, onderwijs, bedrijfsleven/ondernemers) wordt vaak gelijk gedacht aan universiteiten. In het Groene Hart zitten bedrijven naast goed opgeleide academici ook te springen om mensen met een goede praktijkgerichte beroepsopleiding. Het ligt dan ook voor de hand om juist ook de samenwerking tussen bedrijven en onderwijsinstellingen op dat niveau te zoeken. Er wordt steeds meer gekeken naar doorlopende leerlijnen waarbij een goede aansluiting tussen de verschillende niveau's (VMBO-MBO-HBO-Universitair) steeds belangrijker wordt. Ook hier willen we aandacht aan besteden. Hiernaast wordt bij het beroepsonderwijs de aansluiting tussen leren en praktijk steeds belangrijker. Het oprichten van centra voor innovatief vakmanschap (CiV's) in verschillende studierichtingen (groen, onderwijs, zorg, techniek, ICT, etc) is een voorbeeld van een goede en sterke verbinding tussen onderwijsinstellingen en ondernemers. De betrokken partijen gaan steeds meer het belang hier van in zien voor de toekomst. Dat geldt ook voor de studenten zelf. Naast de CiV's wordt er op lokaal en regionaal niveau gekeken naar andere initiatieven die de aansluiting van het onderwijs met de arbeidsmarkt kunnen versterken.

Bijlage 2: Kansrijke projecten

Centrum voor Innovatief Vakmanschap “Smart Technology”

Het ID college heeft het initiatief genomen om een CiV op te richten op het gebied van Smart Technology. Smart Technology heeft te maken met de combinatie techniek en ICT. In het Groene Hart is er behoefte aan goed geschoold personeel op het gebied van techniek en ICT. Dit is van belang voor de economische ontwikkeling van het Groene Hart. De voorbereiding van de ontwikkeling van deze CiV is momenteel volop in beweging. Het ID College is de trekker van dit initiatief en daarnaast zijn er verschillende ondernemers uit de regio en gemeenten (in ieder geval: Alphen, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda en Woerden) nauw betrokken.

Circular innovation Factory (platform, lab & accelerator voor opwerken afval)

We zijn in gesprek met een aantal initiatiefnemers die een platform, onderzoekslab en accelerator willen inrichten voor het opwerken van afval. In de accelerator worden startende bedrijfjes, verder geholpen bij het ontwikkelen van nieuwe business cases en het in de markt zetten van in het lab ontwikkelde producten. Er vinden op dit moment gesprekken plaats met bedrijven en onderwijsinstellingen om te kijken of er interesse is voor samenwerking binnen dit initiatief. Begin 2015 wordt gestart met het uitwerken van een businessplan.

Biobased pilot, “Verziltig als kans”.

Verziltig van de bodem heeft een negatief effect op de ontwikkelmogelijkheden voor de land en tuinbouw in het GH. Er worden hoge kosten gemaakt om ervoor te zorgen dat dit tot een minimum beperkt blijft en de zoetwatervoorziening op peil blijft. Om de economie in het GH een impuls te geven is het interessant om te kijken naar nieuwe verdienmodellen, waarbij verziltig als een kans wordt opgepakt ipv als een bedreiging. In andere verzilte gebieden zoals Zeeland en Texel wordt al op verschillende proefboerderijen geëxperimenteerd met de teelt van groenten op zilte bodem en met (zilte) aquatische landbouw en het kweken van vis in combinatie met andere zeedieren zoals zaggers die in de sportvisserij worden gebruikt. Het project bestaat uit het uitwerken van een business case en het opstarten van een project.

Topsurf

Topsurf is een product dat gemaakt wordt van mest en andere afvalproducten, zoals slib. Het is in eerste instantie een product dat de bodem verbetert. In het productieproces worden schadelijke stoffen in mest (bv fosfaten) gebonden en onschadelijk gemaakt. Het product kan direct bij de mestleverancier zelf gemaakt worden met een mobiele installatie, wat het mogelijk maakt om problemen die er zijn met het uitrijden van mest over het land te voorkomen en tegelijk de bodem te verbeteren. Mestwetgeving is hier echter nog niet op ingericht, waardoor de initiatiefnemers met de nationale overheid een GreenDeal willen sluiten om een pilot mogelijk te maken. In deze pilot kan tegelijk onderzoek gedaan worden naar een ander effect van het product; bodemversterking en verhoging. Er zijn inmiddels een aantal agrariërs bereid gevonden om mee te doen met een pilot. Hierbij wordt gekeken naar een koppeling met de Greenport Boskoop en bedrijven die het product kunnen afnemen, zodat mestwetgeving niet in de weg zit bij het starten van de pilot.

Regionale “Meermaker” (investeren in duurzame (energie) projecten)

Op het gebied van duurzame energie liggen grote kansen, zeker ook in het Groene Hart. De buurgemeente Haarlemmermeer heeft het initiatief genomen om samen met het lokale bedrijfsleven te

investeren in het opzetten van een bedrijf (BV) dat zich richt op het stimuleren van duurzame (energie) projecten. Dit bedrijf heet Meermaker. Ook is men bezig om een energiebedrijf op te richten om de energie die hierdoor vrijkomt af te nemen en te distribueren (uitvoeringsbedrijf). Deze bedrijfsmatige opzet biedt kansen op het gebied van lokale werkgelegenheid. Door het bedrijf in een BV vorm te geven kunnen lokale installatie en aannemersbedrijven deelnemen in het bedrijf. Een eerste stap is het opstarten van een verkenning of een “Meermaker” voor het Groene Hart opgericht kan worden, te beginnen bij de AGW gemeenten.

Biobased Economy Groene Hart

Doel is het inventariseren en selecteren van kansrijke matches door het koppelen van bedrijven (ook agrariërs) aan elkaar (het sluiten van ketens) rekening houdend met de aspecten duurzaamheid en bodemdaling wat een economische ontwikkeling tot gevolg heeft. Er wordt gekeken naar bedrijven uit de industrie, landbouw, bosbouw en visserij, productie en winning en distributie. Fase 1 van het project (inventariseren) zal waarschijnlijk voorjaar 2015 opgestart worden te beginnen bij Woerden en Alphen. Gemeenten die interesse hebben om aan te haken, kunnen dit in de loop van het project alsnog doen.

Kaasacademie

De Kaasacademie is een nog te ontwikkelen kennis- en innovatiecentrum op het gebied van kaas. Gemeente Woerden met gemeente Gouda en Bodegraven-Reeuwijk en een aantal lokale ondernemers zien hier kansen toe. De uitgangspunten van het samenwerkingsproject zijn in een convenant vastgelegd. Door pensionering van vakkundig personeel en door innovatie kampt deze sector met een groeiende behoefte aan betrokken en goed opgeleide medewerkers. Een kenniscentrum en academie op het gebied van kaas geeft deze sector een boost en draagt zo bij aan het stimuleren van de lokale economie. Voor de lange termijn richten partijen zich, naast de kaasacademie, op de ontwikkeling van een kaasinnovatiecentrum en Greenport Kaas in het Groene Hart en verdere uitbouw van de toeristische potentie van het thema kaas

Innovatiecentrum greenport Boskoop/Groene Leerlijn

Binnen de greenport Boskoop is met behulp van een subsidie van de provincie Zuid Holland een onderzoek gestart naar de haalbaarheid van een innovatiecentrum. Dit innovatiecentrum kan een functie vervullen voor een groot aantal tuinbouwbedrijven in de regio van het Groene Hart. Op basis van dit onderzoek zal bekeken worden wat er verder nodig is (bv een investeringssubsidie en cofinanciering). Gekoppeld hieraan wordt onderzocht of het mogelijk is om hoogwaardig, praktijkgericht onderwijs, weer dichter bij de tuinbouwsector te brengen. Hiertoe worden gesprekken gevoerd met o.m. het Wellant College. Een eerste start is gemaakt met de invulling van 18 BBL plekken (MBO) in Boskoop.

Open dag “Kom binnen bij bedrijven....”.Opschaling van bestaand Woerdens project.

Dit project maakt onderdeel uit dan een groter programma “Woerden Werkt”. De eerste open dag heeft op donderdag 27 februari 2014 plaatsgevonden. Op deze dag hebben circa 60 bedrijven hun deuren open gezet voor inwoners van Woerden die een baan, stageplek, leerwerkplek of werkervaringsplaats zochten. Meer dan 600 aanmeldingen zijn hier op binnengekomen. Bedrijven en inwoners konden op deze dag op een andere manier met elkaar in contact komen, namelijk direct persoonlijk. Dit biedt kansen voor alle partijen. Voor 25 inwoners heeft dit geresulteerd in een baan, stageplek, leerwerkplek, werkervaringsplaats of vrijwilligersbaan. Nog belangrijker is misschien wel het goede gevoel dat zowel deelnemende bedrijven/organisaties als inwoners eraan overgehouden hebben. Op 5 maart 2015 zal de open dag weer gaan plaatsvinden. De tweede open dag wordt samen met Ferm Werk, het UWV, vertegenwoordigers uit bedrijfsleven en onderwijs georganiseerd. Met omliggende gemeenten en binnen ondernemers- en

winkeliersverenigingen worden gesprekken gevoerd om te kijken of het project breder uitgerold kan worden. Bedrijven zijn lokaal geworteld, maar de arbeidsmarkt is regionaal. Opschaling kan dus voor zowel het bedrijfsleven als werkzoekenden een meerwaarde opleveren.

Regionalisering innovatieplatform/GO! Opschaling project Gouda

Gouda Onderneemt! Is het samenwerkingsverband van RHID, GBC, VNO-NCW, SOG en KvK en beoogt een platform te zijn voor alle ondernemersverenigingen en business clubs in Gouda. Vanuit dit samenwerkingsverband is een nieuw innovatieplatform opgericht in december 2015. Dit platform werkt samen met Innovation Quarter en Holland Instrumentation. Behalve activiteiten gericht op het bevorderen van innovatie werkt het platform ook aan de ontwikkeling van een Human Capital Agenda, waarbij het bevorderen van de instroom in het techniekonderwijs, het bevorderen van de kwaliteit van de opleidingen en de ontwikkeling van personeel centraal staat (om- en bijscholing bijvoorbeeld met het oog op de ontwikkeling van Smart Industry). Inmiddels hebben 18 bedrijven zich bij het innovatieplatform aangesloten. Nieuwe bedrijven uit de regio zijn van harte welkom om zich bij het initiatief aan te sluiten.

Leren&Werken in een Pop up store

Het ID college wil jongeren opleiden tot succesvolle en ambitieuze ondernemers die een actieve bijdrage leveren aan de economische ontwikkeling van Nederland. Ondernemerschap is een van de merkwaarden van het ID College. Enerzijds betekent dit dat het ID College studenten leert om kansen te zien en te pakken, initiatief te nemen en probleemoplossend te denken. Aan de andere kant stimuleert het studenten om het starten van een eigen onderneming als toekomstmogelijkheid te zien. Het project heeft als doel om jongeren te laten leren ondernemen via het inrichten van een Pop-up store. Door het systeem in meerdere gemeenten te laten plaatsvinden kunnen jongeren in hun eigen omgeving leren en stagebegeleiders effectief worden ingezet. Dit idee wordt besproken met de ondernemers- en winkeliersverenigingen van de gemeenten.

Economic Board Utrecht (EBU)

Januari 2015

De Economic Board Utrecht (EBU) heeft het afgelopen jaar goede resultaten geboekt in maatschappelijke opgaven die ook op onze gemeentelijke agenda's staan. In de realisatie van de diverse initiatieven heeft de EBU minder aandacht besteed aan het contact met de overheden en lokale MKB. In de U10 bestuurstafel Economie is geconstateerd dat dit beter moet door middel van actief account management vanuit de EBU. Startende met deze raadsinformatiebrief over de EBU, waarin onder andere aan de orde komt waarom betrokkenheid van de overheid zo noodzakelijk is.

oplossingen te komen die leiden tot innovatie, meer banen en economische groei.

Waarom de EBU?

Wat is de EBU?

De EBU is een economisch samenwerkings-verband op provinciaal niveau dat zich richt op maatschappelijke opgaven als economische kans. Denk aan langer gezond thuis wonen, energieneutrale woningen en leefbare wijken als economische kans. Op deze thema's wordt door de EBU doelgerichte samenwerking georganiseerd tussen bedrijfsleven, overheden en kennisinstellingen om tot structurele

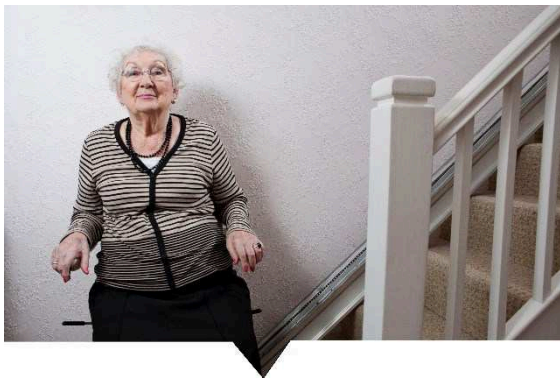
Economische groei komt namelijk niet meer vanzelf. De relatief sterke sectoren in de regio van de afgelopen 3 decennia (consultancy, banken, verzekeringen en bouw) staan structureel onder druk. Bovendien is er weinig maakindustrie of export voor snel herstel. De werkloosheid is gestegen van 5,7% naar 7,5% en loopt het hardst op van alle regio's in Nederland.

De EBU acht het van groot belang dat de economische slagkracht van de regio wordt vergroot om de meest competitieve regio van Europa te blijven. De EBU fungeert hierin als aanjager. Voor het versterken van

de slagkracht is samenwerking essentieel, op regionaal niveau maar ook op lokaal niveau. Een goede aansluiting tussen de EBU en het bedrijfsleven in gemeenten versterkt de samenwerking en slagkracht van de gehele regio.

Maatschappelijke opgaven binden gemeente en EBU

Uit analyses van de EBU blijkt dat we als regio sterker worden en onze welvaart en welzijn kunnen behouden, als we inspelen op maatschappelijke opgaven (groen, gezond en slim) die op gemeentelijke agenda's staan. Het zijn deze maatschappelijke vraagstukken die ons binden. De EBU helpt gemeenten om deze opgaven mede te realiseren en om te buigen tot economische kansen. Met drie voorbeelden wordt de werkwijze van de EBU toegelicht.

Opgave: zorg

Door de overdracht van taken van het Rijk naar gemeenten, in combinatie met een toenemende vergrijzing en minder financiële middelen, ontstaat een grote maatschappelijke opgave om mensen zo lang mogelijk veilig en prettig thuis te laten wonen. Gelet op de verwachte tekorten in de huisvesting voor zowel intramurale als extramurale zorg zullen vele woningen én zorginstellingen moeten worden aangepast. Zo is er voor de provincie Utrecht berekend dat 50.000 woningen aangepast moeten worden. Afhankelijk van het soort aanpassingen loopt de investering op tot 4 miljard euro. Dit biedt vooral kansen voor het lokale bedrijfsleven, zoals installatiebedrijven en aannemers. Het biedt ook perspectief voor nieuwe banen en ondernemerskansen.

Opgave: energie

Veel gemeenten hebben in hun college-programma's duurzaamheidsdoelstellingen opgenomen. De EBU kan gemeenten helpen deze doelstellingen te halen. De grootste winst op het gebied van energiebesparing is te behalen in de bestaande gebouwde omgeving. Daarom willen regionale partners die betrokken zijn bij het initiatief 'Nul-op-de-meter' 50.000 woningen in de provincie Utrecht energieneutraal maken in 2020; dat is bijna 10% van de provinciale woningvoorraad. Op die manier kan ook worden bijgedragen aan het herstel van de voor Utrecht belangrijke bouw- en installatiesector.

Opgave: onderwijs en arbeidsmarkt

Bedrijven met vacatures ervaren grote belemmeringen in hun groei door kwalitatieve mismatch en structurele tekorten in personeel. De knelpunten in het MKB zijn ernstiger dan in grote ondernemingen, terwijl het MKB de motor is van onze economie. Bovendien veranderen functies en ontstaan nieuwe banen, wat vraagt om een grotere flexibiliteit op de arbeidsmarkt. Gemeenten hebben te maken met uitval van jongeren uit het mbo. De tekorten en mismatch zullen hierdoor verder oplopen. Daarnaast krijgen gemeenten met de nieuwe Participatiewet te maken met nieuwe doelgroepen. We moeten deze uitval voorkomen en jongeren begeleiden naar een structurele plek op de arbeidsmarkt, onder andere door leerwerkplekken. Daar is meer praktisch (vak)gericht onderwijs en meer technische oriëntatie (ICT/cross-overs) voor nodig. Dit is waar de Human Capital Agenda (HCA) van de EBU gemeenten en onderwijsinstellingen bij kan ondersteunen.

Gemeenschappelijk belang

Deze voorbeelden staan niet alleen op onze agenda's, maar ook op die van onze buurgemeenten. Wat deze voorbeelden daarnaast gemeenschappelijk hebben, is dat de EBU ons kan helpen deze opgaven als economische kans te verzilveren. De EBU kan de vraag vanuit onze gemeenten bundelen en inzetten om het bedrijfsleven te verleiden te investeren, te innoveren en jongeren samen met de onderwijsinstellingen op te leiden voor de beroepen van morgen. Hoe eerder we hierop inspelen, des te

krachtiger de regio wordt. De EBU kan gezien worden als een buitenboordmotor voor de economie in onze gemeente.

Het ontbreken van een wij-gevoel wordt vaak genoemd als een obstakel op weg naar succesvolle samenwerking. In sommige regio's is er zo'n wij-gevoel om op terug te vallen. In Brainport zegt men: 'als het goed gaat in Eindhoven, gaat het goed met de regio Eindhoven', doelend op de werkgelegenheid en de vele toeleveranciers die zich in de omliggende gemeenten bevinden. In de Metropool Regio Amsterdam heerst dezelfde opvatting. De vraag hoe met elkaar kan worden samengewerkt, staat in de regio Utrecht minder voorop. De insteek van 'what's in it for me' moet worden 'what's in it for us'! Een garantie dat deze omslag gaat lukken is er niet, maar de bestuurlijke wil moet er bij ons allemaal zijn om het eens te worden over de opgaven.

Wat betekent de aansluiting bij de EBU voor gemeenten?

De EBU is 'de smeerolie' tussen gemeenten, bedrijven en de kennis- en onderwijsinstellingen. Zij bundelt vraag en krachten om de maatschappelijke opgaven om te zetten in economische kansen waarvan iedereen profiteert. De EBU opent hierbij deuren naar kennis, kunde en kapitaal, waardoor kansen worden verzilverd. Het kapitaal wordt onder andere gevormd door de middelen die de provincie Utrecht ter beschikking heeft gesteld voor de realisatie van initiatieven (€ 17M), het Garantiefonds Energie (€ 10M) en Europees Fonds Regionale Ontwikkeling (€ 11M) en de secundaire investeringen die met de initiatieven worden uitgelokt.

Naast deze hulp biedt de EBU ook andere concrete voordelen voor de gemeente. Zo kunnen wij gebruik maken van onderzoeken uit het onderzoekscluster van de EBU, bieden ze hulp bij het leggen van de verbinding tussen ons economisch beleid en de agenda van de EBU en organiseren ze afstemming tussen gemeenten in het Platform regionaal economische

samenwerking (PRES). Daarom is aansluiting van onze stadsregio bij EBU noodzakelijk.

Met de aansluiting bij de EBU kunnen wij ons als regio economisch krachtiger organiseren in bijvoorbeeld de Noordvleugel, en aansluiting vinden bij het landelijke topsectorenbeleid. Daarnaast zoekt de EBU naar interregionale samenwerking langs logische lijnen, zoals voor food & health op de as Utrecht–Veenendaal–Wageningen en voor medische technologie de as Amsterdam-Utrecht-Eindhoven. Met de internationaliseringsagenda heeft de EBU ook een internationale horizon gekozen om de ambities over de grenzen te verwezenlijken. Die richten zich voornamelijk op investeringen, onder andere door internationale bedrijven naar de regio te trekken.

De stadsregio Utrecht ligt centraal, is hoog opgeleid en heeft prachtige woonomgevingen en recreatiemogelijkheden. De regio kent een sterke kennisconcentratie en sterke zakelijke diensten, creativiteit en ICT. Alles bij elkaar dus een prima uitgangssituatie om de opgaven aan te gaan en daarom een ideaal moment om aan te sluiten, zodat de EBU ons kan helpen bij onze maatschappelijke opgaven.

Investeringen door bedrijven en kennisinstellingen en overheden

Veel bedrijven en kennisinstellingen zijn betrokken bij de EBU. Ze zijn bereid hun tijd, kennis en kunde te investeren in de regionale samenwerking. Om deze regionale samenwerking in de komende jaren voort te zetten, is financieel commitment nodig. De

kennisinstellingen en (maatschappelijke) ondernemingen hebben zich al gecommitteerd aan de ontwikkeling en uitvoering van een regionale economische visie en agenda. De kennisinstellingen dragen bij in de vorm van detachering (om niet) van een aantal medewerkers die mede invulling geven aan de EBU agenda. Het bedrijfsleven draagt bij door vele miljoenen te investeren in de initiatieven van de EBU en sponsoring van het Get Connected netwerk.

Voor de begroting vanaf 2016 van de basisorganisatie van de EBU wordt een beroep gedaan op de overheden in de regio. Hierbij moet u denken aan ongeveer €1,- per inwoner per jaar. Graag komen we bij u terug met een raadsvoorstel waarin deze bijdrage verder wordt toegelicht. Hieraan voorafgaand vragen we u als raad de bijdrage aan de EBU mee te nemen in uw overwegingen bij de voorjaarsnota.

Verbeterplan Bewijs van Goede Dienst:

- **Interne processen:**

De gemeente Woerden gaat interne afhandelingstermijnen (aanvraagtermijnen en hersteltermijnen) verbeteren, door het identificeren van specifieke oorzaken en het nemen van maatregelen om de termijnbewaking aan te scherpen en ervoor te zorgen dat aanvragen de termijn niet overschrijden of zelfs binnen de termijn afgehandeld kunnen worden

- **Professionaliteit en dienstverlening met de menselijke maat:**

De gemeente schenkt aandacht aan het verbeteren van de toegankelijkheid, ondernemersgerichte houding en oplossingsgerichtheid van medewerkers

- **Checklist minder regels en deugdelijke besluitvorming:**

De gemeente Woerden zal regeldruk en administratieve lasten reduceren en op korte termijn verbeteringen ten aanzien van vergunningen opnemen binnen het project “ontslakken van gebiedsontwikkeling”, waarvoor Woerden één van de landelijke pilots is.